

Székhelye: 5747 Almáskamarás, Szent István király u. 13.
Telefon:68/633-192
E-mail cím:altisk.almas@gmail.com
Honlap: <https://altisk-akamaras.edu.hu>
OM azonosító: 202777

KÁROLYI BERNÁT NYELVOKTATÓ NÉMET NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA *ALMÁSKAMARÁS*

(Bevezetése: 2013. szeptember 1-jétől, felmenő rendszerben az 1. és 5. évfolyamokon.)

2013.

Módosított:2015. december 16.
2017. január 02.
2017. július 13.
2017. augusztus 29.
2017. október 13.
2018. február 07.
2019. augusztus 30.
2019.december 05.
2020.február 03.

2020. április 30.
2021. január 31.
2021.augusztus 24.
2022. február 07.
2022. április 04.
2022. augusztus 29.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	6
2. Jogszabályi háttér	6
3. Az iskola bemutatása.....	6
3.1. Az iskola alapvető jellemzői.....	6
3.2. Az iskola beiskolázási körzete, szerkezete, környezete	7
3.3. Az iskola tárgyi és személyi feltételei	7
4. Küldetésnyilatkozat	8
5. Az iskola nevelési programja	8
5.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai ..	8
5.1.1. Oktató-nevelő munkánk alapelvei	8
5.1.2. Az iskolában folyó nevelés és oktatás céljai.....	9
5.1.3. Feladataink, eszközeink, eljárásaink	10
5.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	10
5.2.1. A Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos alapelveink	11
5.2.2. A Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos céljaink	11
5.2.3. A személyiségfejlesztés szinterei	12
5.2.4. A Személyiségfejlesztés területei, feladatai.....	18
5.2.5. Módszereink a személyiségfejlesztésben	19
5.3. Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	20
5.3.1. Iskolánk egészségfejlesztésének legfontosabb alapelvei.....	20
5.3.2. Az egészségfejlesztés megvalósulásának kulcsterületei	20
5.3.3. Iskolánk egészségfejlesztésének céljai.....	21
5.3.4. Az egészségfejlesztés szinterei, tevékenységek.....	21
5.3.5. Teljes körű iskolai egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	22
5.3.6. Az egészségfejlesztés feldolgozandó témakörei	22
5.3.7. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok évfolyamonként	23
5.3.8. Partnereink az egészségfejlesztésben.....	24

5.3.9.	Mindennapos testnevelés.....	24
5.4.	Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	25
5.5.	A pedagógusok helyi, intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	27
5.5.1.	A pedagógusok feladatai.....	27
5.5.2.	Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai.....	30
5.6.	Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	34
5.6.1.	Sajátos nevelési igényű tanulók	34
5.6.2.	A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségeket enyhítését szolgáló tevékenységek.....	48
5.6.3.	A tehetség, a képességek kibontakoztatása	50
5.6.4.	A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek.....	51
5.7.	Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló	52
5.8.	A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	53
5.9.	A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái.....	53
5.10.	Tanulmányok alatti vizsgák szabályai	54
5.11.	A tanulói átvétel helyi szabályai	57
5.12.	Egyéni munkarend	58
6.	Az iskola helyi tanterve 2012.....	59
6.1.	Tantárgyi struktúra és óraszámok	60
6.1.1.	Az iskola helyi tanterve 1-4. évfolyam számára	60
6.2.	Tantárgyi struktúra és óraszámok	64
6.2.1.	Az iskola helyi tanterve 5-8. évfolyam számára	65
7.	Az iskola helyi tanterve 2020.....	70
7.1.	Tantárgyi struktúra és óraszámok az iskola helyi tantervének éves óraszámjai (1-8.évfolyamon)	71
7.1.1.	Az iskola helyi tantervének éves óraszámjai.....	71
7.1.2.	Az iskola helyi tantervének heti óraszámjai.....	72
7.2.	A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik.....	73
7.3.	A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, formái, magatartás és szorgalom minősítésének elvei.....	73

7.3.1.	Az ellenőrzés és értékelés formái, céljai	73
7.3.2.	A tanulmányi munka értékelése	75
7.3.3.	A tanulók magatartás, szorgalom értékelésének formái, követelményei	77
7.3.4.	Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	79
7.3.5.	A tanuló továbbhaladásának feltételei	80
8.	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	80
9.	Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	80
10.	A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	81
10.1.	Csoportbontások elvei:.....	81
10.2.	Egyéb (választható) foglalkozások szervezésének elvei	81
11.	A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	81
12.	A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	82
13.	Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	83
13.1.	Egészségnevelési elvek	83
13.2.	Környezeti nevelés alapelvei	84
13.3.	Környezeti nevelési program	84
13.3.1.	Törvényi háttér.....	84
13.3.2.	Környezeti nevelésünk legfontosabb céljai.....	85
13.3.3.	A környezeti nevelés szinterei	85
13.3.4.	A környezeti nevelés módszerei	85
13.3.5.	A környezeti nevelés elvei.....	85
13.3.6.	Tevékenységeink.....	85
13.3.7.	Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségei.....	86
13.3.8.	A kirándulások szervezésének feladatai:	88
13.4.	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	89
13.5.	Hazafias és honvédelmi nevelés	91
13.5.1.	Lázár Ervin Program	91

13.6. Tantermen kívüli digitális munkarend járvány okozta és egyéb rendkívüli helyzetben.....	92
14.Záró rendelkezés	93
15.A Pedagógiai Program nyilvánossága.....	93
16.Mellékletek.....	93
16.1. Helyi tanterv 2012	93
16.1.1. Helyi tanterv I rész: 1-4. évfolyam	93
16.1.2. Helyi tanterv II rész: 5-8. évfolyam	93
16.1.3. Helyi tanterv III rész: Német Nemzetiségi Nyelvoktató Program	93
16.1.4. Helyi tanterv IV rész: enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára	93
16.1.5. Osztályozóvizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei 2012.....	93
16.2. Helyi tanterv 2020	93
16.2.1. Helyi tanterv I rész: 1-4. évfolyam	93
16.2.2. Helyi tanterv II rész: 5-8. évfolyam	93
16.2.3. Helyi tanterv III rész: Német Nemzetiségi Nyelvoktató Program	94
16.2.4. Helyi tanterv IV rész: enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára	94
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK.....	95

1. Bevezetés

Az iskola alapvető intézményi dokumentuma a *pedagógiai program*. **A nevelő-oktató munka az iskolákban pedagógiai program szerint folyik.** A nevelési-oktató intézmények joga és kötelessége az arculatuknak, hagyományaiknak és a helyi igényeknek leginkább megfelelő pedagógiai program elkészítése és elfogadása, igazodva a külső jogszabályi és a belső (intézményen belüli) szabályozáshoz.

Magyarország Alaptörvénye értelmében az Országgyűlés megalkotta a 2011. évi CXC. törvényt a *nemzeti köznevelésről*, melynek felhatalmazása alapján a Kormány 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelete rendelkezik a *Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: NAT)* kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról.

- A Nemzeti alaptanterv a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése. Célja továbbá, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiségkibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket.

A NAT-ban megfogalmazott elvek, célok, fejlesztési feladatok és műveltségi tartalmak képzési szakasz sajátosságai szerint több változatban is kimunkált dokumentumokban, a kerettantervekben öltönek testet. Az oktatásért felelős miniszter által kiadott, illetve jóváhagyott kerettantervek jelentik a tartalmi szabályozás következő szintjét.

E szabályozók mentén készíti el az iskola **saját pedagógiai programját**, mely két nagy egységre bontható: nevelési programra és helyi tantervre.

2. Jogszabályi háttér

A pedagógiai program elkészítésénél az alábbi jogszabályi előírások alkalmazandók:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.)
- A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktató intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: R.)
- A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve
- A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nkt. Vhr.)

3. Az iskola bemutatása

3.1. Az iskola alapvető jellemzői

Az általános iskola alapfokú nevelést-oktatást biztosít, integrált oktatás formájában ellátja a többi gyermekkel együtt nevelhető kiemelt figyelmet igénylő tanulók nevelését, oktatását. Az alapfokú nevelést-oktatást német nemzetiségi nyelvoktató formában szervezi meg.

Az iskola

- a tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést szervez,
- tevékenységébe beépíti a sajátos nevelési igényű tanulók komplex személyiség- és magatartásfejlesztését,
- a törvényi előírásoknak megfelelően biztosítja a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozását,
- a tanulók logopédiai ellátását megszervezi,
- figyelmet fordít a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulóakra,
- biztosítja igény szerint a tanulók napközis ellátását, iskolai étkeztetését.

A nem kötelező tanórai foglalkozásokra rendelkezésre álló órakeretet egyéb foglalkozások megtartásához vesszük igénybe.

Az egyéni foglalkozásokat és egyéb programjainkat évente tervezzük, valamint az éves munkatervben rögzítjük. Figyelembe vesszük az igények változását.

Az iskola fenntartója és működtetője az állam, a Békéscsabai Tankerületi Központ.

Intézményi adatok:

Székhely: Almáskamarás Szent István király utca 13

Név: Károlyi Bernát Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola

E-mail: altisk.almas@gmail.com

Honlap: <https://altisk-akamaras.edu.hu>

Intézmény vezetője: Pintér Edit

Intézmény típusa: általános iskola

Fenntartó: Békéscsabai Tankerületi Központ.

Működtető: Békéscsabai Tankerületi Központ.

Alaptevékenysége: iskoláskorúak általános iskolai oktatása 8 évfolyamon

3.2. Az iskola beiskolázási körzete, szerkezete, környezete

Az iskola kötelező beiskolázási területe: Almáskamarás település közigazgatási területe.

Almáskamarás Békés megye déli részén helyezkedik el. A település hátránya igen jelentős az ország fejlettebb régióihoz viszonyítva. Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott kistérséghez tartozik ez a terület, ahol az országos átlagot meghaladó a munkanélküliek aránya.

Az itt élő családok nagy részénél a hátrányok halmozódását (pl. munkanélküliség, alacsony iskolázottság, szegénység, devianciák, betegség) figyelhetjük meg. Az iskolában a gyermekek nagy száma hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű.

Almáskamaráson egy - nyolcosztályos általános iskola működik. Az iskola nagymértékben közreműködik a település közművelődési és kulturális rendezvényeinek lebonyolításában.

Intézményünkbe Nagykamarás, Kunágota, és Kevermes településeiről is járnak tanulni gyerekek. A bejáró gyerekek iskolába utazása a szülők számára sajnos nem ingyenes.

3.3. Az iskola tárgyi és személyi feltételei

A nevelés egy telephelyen folyik. Az iskolaépület műszakilag megfelelő, karbantartása folyamatos. A sportolás, mindennapos testnevelés és testmozgás megszervezéséhez korszerű tornaterem és tágas

sportudvar biztosít lehetőséget. A tanórák és foglalkozások megszervezéséhez megfelelő számú tanterem áll rendelkezésre. A tantermek felszereltsége és az eszközellátottsága megfelelő. Pályázati és egyéb források felhasználásával folyamatosan korszerűsítjük és bővítjük eszközeinket.

A nevelőtestület szakos ellátottsága megfelelő. A pedagógusok nyitottak az újra, folyamatosan képezik önmagukat. Az iskolavezetés a nevelés és oktatás hatékonyságának növelése érdekében rendszeresen továbbképzéseket szervez, segíti a nevelők pedagógiai kultúrájának megújulását, lehetőség szerint és az iskola profiljának megfelelően támogatja a nevelők továbbképzési szándékait.

4. Küldetésnyilatkozat

Legfontosabb törekvésünk: Rendet, fegyelmet, igényességet, harmóniát, teljesítményt tükröző iskolai munka, gyermekszerető, fejlesztésre serkentő családi légkör. Olyan humánus, toleráns iskola, ahol jól érzi magát a diák, a szülő, a pedagógus és a technikai dolgozó egyaránt. Olyan iskola, mely képes a folyamatos fejlődésre, megújulásra. Olyan intézmény, mely a hagyományokból építkezik, és a jövőre figyel.

5. Az iskola nevelési programja

5.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

5.1.1. Oktató-nevelő munkánk alapelvei

- Az oktatás nevelés egységének elve: Mindennapi munkánk során az oktatás és a nevelés egységéből indulunk ki, ugyanazon folyamat két oldalának tekintjük.
- Iskolánk nevelő-oktató munkáját a demokratikus elvek, a nemzeti hagyományok, a humanista embereszmény hatja át.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a különböző kultúrák iránti nyitottságra, a másság elfogadására, a tanulók autonómiájának tiszteletben tartására.
- Esélyt kívánunk teremteni a fogyatékkal élőknek, a szociális hátránnyal, tanulási nehézséggel küzdőknek, törekszünk az esélyegyenlőség biztosítására, az általános iskolai lemorzsolódás megszüntetésére. Az egyenlő bánásmód elvei szerint végezzük nevelő-oktató munkánkat, szervezzük tevékenységeinket iskolánk valamennyi tanulója számára.
- Az életkori sajátosságokat szem előtt tartva, mély szakmai elkötelezettséggel szervezzük mindennapi munkánkat.
- A személyiség tudatos megismerése és fejlesztése mellett a szociális hátrányok csökkentését, és a tehetségek mielőbbi felismerését, folyamatos gondozását állítjuk előtérbe.
- A gyermekközpontúság elve: Gyermekismeretből, gyermekszeretéből táplálkozó szakszerűséget kívánunk elérni.
- Tevékenységközpontúság elve: A személyiségfejlesztés és képességfejlesztés legfontosabb útjának a sokféle gyermeki tevékenység szervezését tartjuk.
- Az értékek középpontba helyezésének elve: Az értékek felől közelítünk a gyermekekhez. Számba vesszük, mit tudnak, melyek az értékes oldalaik, és ezekre építve fejlesztjük személyiségüket.
- A társadalmi igényeknek való megfelelés elve: Oktató-nevelő munkánk során a társadalom igényét elsőrendű szabályozó elvnek tekintjük. Tanulóinkat olyan ismeretekkel és képességekkel ruházzuk fel, amelyek lehetővé teszik a társadalmi életbe való beilleszkedést, a sikeres továbbtanulást.

- Erősíteni kívánjuk a tanulóink és pedagógusaink belső és külső motivációs bázisát, az önértékelési technikát és a konfliktusok kezelésének készségét.
- Partnerközpontú, harmonikus kapcsolattartás kialakítására törekszünk a szülőkkel, segítő intézményekkel, szervezetekkel.

5.1.2. Az iskolában folyó nevelés és oktatás céljai

Az iskolai nevelésünk és oktatásunk fő célja az egész személyiség harmonikus fejlesztése, az egyénben rejlő belső értékek állandó és tervszerű növelése, minden tanulóinknak a saját szintjéhez igazodó folyamatos fejlesztése.

További céljaink:

- Tanulóink korszerű általános műveltségének megalapozása, felkészítés a továbbtanulásra. A nemzeti kultúránk és az egyetemes emberi kultúra legnagyobb hatású értékeinek megismertetése. Nagy gondot fordítunk a jövő szempontjából fontos speciális tudás átadására (idegen nyelv, informatika)
- Az alapvető erkölcsi normák megismertetése, gyakoroltatása, az akarat és jellem, a magatartás és viselkedéskultúra, az érzelmi intelligencia (egyásra figyelés, tolerancia) állandó fejlesztése.
- Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
- Tanulói tevékenységre épülő sokoldalú képességfejlesztés. Kiemelten fejlesztjük az alapvető készségeket, képességeket és kompetenciákat. Olyan készségek és képességek kialakítása, fejlesztése, amelyek esélyt adnak végzős diákjainknak a valós életben való boldoguláshoz, a valódi értékekhez igazodó tudatos életvezetéshez.
- Diákjainkat megtanítjuk tanulni és kialakítjuk bennük az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességeket.
- Célunk problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az egész életen át tartó tanulás lehetőségének megalapozása. Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Tanítványainkkal megszerettetjük a tanulást. Arra törekszünk, hogy a tudást értéknek, az életminőséget döntően meghatározó értéknek tekintsék.
- Fontos a tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés, és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén.
- Olyan tevékenységformákat alkalmazunk, amelyek segítik a tanulók egészséges testi és lelki fejlődését. Tanulóinkat úgy neveljük, hogy az egészséget és a harmonikus életet értéknek kezeljék.
- Környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának elősegítése. Tanulóink váljanak érzékennyé a környezetük állapota iránt.
- Az esztétikum felismeréséhez szükséges ismeretek és képességek fejlesztése. A művészeti szép felismerése, élvezni tudása érdekében a műértés képességének fejlesztése
- A haza, a lakóhely, a család megbecsülésének, szeretetének erősítése. Felkészítés a családi életre.
- Olyan közösségek kialakítása, amely az egyént felkarolja, amelyben diákjaink megtanulják az alkalmazkodást, a demokratizmust, gyakorolják az önkormányzatot, amelyben érezhetik az összetartozást.
- Segítjük, hogy tanulóink tudatosan – egyéni adottságainak és képességeiket ismerve – és praktikusán válasszanak pályát.

- Olyan belső és külső környezet kialakítása, amely rendet, tisztaságot, biztonságot tükröz, és jól szolgálja az egészségmegőrzést.
- Folyamatos a német nemzetiségi kultúra ápolása, a hagyományok őrzése, valamint azok átörökítése.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elérését, és a célok, megvalósítását elősegítse. Ezt szolgálják tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó rendszeres értékelés valamint az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre, közösségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

5.1.3. Feladataink, eszközeink, eljárásaink

- Az oktató-nevelő munka folyamatának irányítása, a pedagógiai programunk követelményeinek teljesítése.
- Nyitottá, fogékonyra, motiválttá kell tenni tanulóinkat.
- Oktató-nevelő munkánkat az együttműködés, a szemléletesség, a cselekedtetés, az önálló munkáltatás és a differenciálás hassa át!
- Fontos feladatunk a tevékenységek és a tanítandó tartalom összhangjának megteremtése, az élmények és a tudásanyag összeszerzése.
- Az iskola környezetéből adódóan fokozottan törekedünk a tanulók fejlődési esélyegyenlőségének biztosítására.
- Az arra jogosult tanulóink részére képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést szervezünk.
- A sajátos nevelési igényű tanulóink számára biztosítjuk a többi tanulóval való azonos iskolai osztályban történő együttnevelést.
- Az oktatást - nevelést az egyén önkihívóztatásának irányításaként, szervezésként fogjuk fel. Arra törekszünk, hogy a sokféle nevelői eljárások és hatások a céljainkat szolgáló egységes hatásrendszerrel álljanak össze. A fejlesztésben kiemelt szerepet szánunk a differenciált fejlesztésnek, az egyéni és csoportos foglalkozásoknak. Folyamatosan fejlesztjük módszereinket. Átvesszük és alkalmazzuk a pedagógiai programunkat szolgáló legújabb módszereket. Kiemelt szerepet szánunk a tanulókkal való személyes törődésnek. Nevelőink egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezést valósítanak meg. Ennek érdekében alkalmazzuk a projektmodszert, a drámapedagógiát és a kooperációs technikákat, a differenciálás módszerét.
- Szakértői vélemény alapján, a központilag biztosított illetve a fenntartótól kapott órakeret felhasználásával fejlesztő, felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk.
- Tehetséges tanulók korai felismerését preferáljuk, differenciált foglalkoztatásuk, fejlesztésük biztosítása és „menedzselése”, a kimagasló teljesítmény elismerése, jutalmazása a célunk.
- Korszerű informatikai szaktanterem kialakításával segítjük az oktatás-nevelés hatékonyságát, az integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítések pedagógiai rendszerében megfogalmazott célok teljesítését.
- A korszerű informatikai eszközök tanítási órákon történő egyre bővülő használatával hozzájárulunk a szociokulturális hátránnyal érkező tanulóink esélyegyenlőségének biztosításához.
- Folyamatosan fejlesztjük, korszerűsítjük az oktatás tárgyi feltételeit.

5.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztés

A személyiség a pedagógia szerint meghatározott szerkezettel rendelkezik, sokféle személyiségjegyből tevődik össze, amely a velünk született és a szerzett testi és lelki tulajdonságok, adottságok dinamikus egységét jelenti.

Tanulóink személyiségének megismerése és fejlesztése csak gondosan kialakított nevelési rendszerben lehet hatékony.

Pedagógiai programunk a NAT által képviselt értékekre és a helyi sajátosságokból adódó hagyományokra épül.

Pedagógiai feladatainkat a NAT-ban és a kerettantervben megfogalmazott egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, és az ezekre épülő differenciálás határozza meg.

A jövő emberét olyanná kell formálnunk, hogy törekedjen saját maga és közössége megváltoztatására. Alapeszméje az erőszak-nélküliség legyen. Minden cselekedetét tolerancia, szolidaritás, demokrácia és mélyeséges humanizmus hassa át.

Pedagógiai munkánk középpontjában az egész személyiség harmonikus fejlesztése áll.

Célunk, hogy tanulóink minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. Ennek érdekében:

- színes iskolai életet, sokoldalú tevékenységkínálatot biztosítunk, szervezünk tanulóink számára,
- fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, jellemét,
- hozzájárulunk életmódjuk, szokásuk, beállítódásuk formálásához, a pozitív tulajdonságok megerősödéséhez,
- segítjük az értékek, az erkölcsi elvek, társadalmi szabályok elfogadását, meggyökereztetését.

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széles körűen fejlessze. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket. Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére.

- Kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv alapján

5.2.1. A Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos alapelveink

Törekszünk arra, hogy minden tanulóink:

- legyen humanista,
- tanuljon meg szeretni,
- szeresse a művészeteket, a természetet,
- a sokféleséget tartsa értéknek, értékrendje tudatos legyen,
- segítse a nála gyengébbet,
- higgyen magában, másokban és a jövőben,
- legyen bizakodó, nyitott, érdeklődő,
- alapelve legyen az erőszak-nélküliség,
- ne uralomra, hanem önuralomra törekedjen,
- tanulási képességeit lehetőség szerint magas szintre fejlessze.

5.2.2. A Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos céljaink

- Célunk, hogy tanulóink minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.
- Célunk tanulóink életkori sajátosságainak, személyiségének megismerése.
- Segítséget nyújtani az önmagához való viszony alakításában, a "saját én" elfogadásában.
- A környezethez, a társakhoz való pozitív viszony kialakításának segítése.
- Az értékrend zavarok megelőzése, megoldások keresése.
- Családjához, társaihoz kötődő attitűd kialakítása.
- Nyitottság, önállóság, felelősségteljes magatartás alakítása.
- Konfliktuskezelési technikák megismertetése, a kommunikációs zavarok megelőzése.

5.2.3. A személyiségfejlesztés szinterei

- Tanórai nevelés, a tanítás-tanulási foglalkozások.

Az aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés

Az aktív tanulás során a tanuló nem passzív befogadó, hanem a tanulási folyamat aktív, alakító részese, mely folyamatban a hangsúly az ismeretek átadása helyett a képességek és készségek fejlesztésén van. Az aktív tanulás során a tanárról és a tananyag átadásáról a fókusz a hallgatóra és a tananyaggal való aktív munkájára tevődik át.

Az aktív tanulás során a tanulók az élethosszig tartó tanulásra készülnek fel.

Az aktív tanulás során a tanulás érdekessé, izgalmassá, élményalapúvá válik, s ezzel szoros összefüggésben a tanuló tanulási motivációja is nő. Mivel a tanuló aktív a tanulási-tanítási folyamatban, így az információkat később is jobban vissza tudja idézni, mint például a tanári előadás módszere esetében.

A tanulók akkor tanulnak a legeredményesebben, ha aktívan részt vesznek a tanulásban és a tananyag feldolgozásában. Az aktív tanulás során a hangsúly a tanárról a tanulóra és a feldolgozandó tananyagra tevődik. Ebben a környezetben megváltoznak az oktatói szerepek is, a klasszikus „tanár/oktató” szerepek helyett a facilitátori, vezető, szervező, együttműködő szerepek kerülnek előtérbe.

Az aktív tanulás támogatásának leginkább elterjedt módszere a tanulói aktív beszéd, megbeszélés, vagy eszmecsere. Ennek megvalósulásához olyan tanulási környezetet kell teremteni, ahol a tanulók valóban biztonságban érzik magukat, vállalják a kockázatot a tanórai aktív megnyilvánulásukkal.

Tanulói kompetenciafejlesztés

A kompetencia azon elvárható ismeretek, képességek, magatartási- és viselkedésszempontok összessége, amely által a személyiség képes lesz egy adott feladat eredményes teljesítésére.

A fejlesztés célja a pedagógiai kultúra átalakítása, különös tekintettel:

a tanár személyiségére (személyes példamutatás és kongruens felnőtt magatartás, önismeret) és felkészültségére; a személyközpontú pedagógiai gyakorlat megszilárdítására; a gyermekek életkorának megfelelő, támogató, facilitáló pedagógusszerep kialakítására (tanári kompetenciák).

Módszerek:

- projekt munka
- csoportmunka
- páros munka
- sokszínűbb, kreativitást és logikus gondolkodást fejlesztő eszközök használata a tanórákon
- minél több gyakorlati feladat elemzése, megoldása
- egyéni fejlesztés
- differenciálás.

Multidiszciplináris órák

„A tanulási folyamatot a tanórákon kívül (például az egésznapos iskola keretében) a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, személyiségüket komplex és egyedi módon fejlesztő specifikus tanulmányokkal, kulturális és sportprogramokkal, valamint a szokásostól eltérő tanulási tapasztalatok sokszínű kínálatával, választási lehetőségek biztosításával lehet sikeressé tenni. „, NAT 2020

Multidiszciplináris órákat szervezünk, amelyeken a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg.

Projekt heteink, kompetenciafejlesztő hetünk kiváló lehetőséget kínálnak a multidiszciplináris órák megvalósítására. Ezeken az eseményeken a tanulók játszva tanulnak, a képességek és a készségek fejlesztése több tantárgy, tudomány együttes alkalmazásával történik.

Teamtanítás

A tanításnak olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, tehát arra is van lehetőség, hogy egy-egy órát több pedagógus egyidejűleg tarthasson.

Teamtanítás során általában két oktatási szakember (pedagógus, gyógypedagógus, szociális munkás, mentorált, mentor stb.) végez együttes munkát, akik egy heterogén tanulói csoport számára nyújtanak oktatási szolgáltatást. A résztvevők rövid vagy hosszú távú közös programokat dolgoznak ki a tanulók hatékonyabb fejlesztése érdekében.

Az együttműködés lehetőségei a tanár és az egyes tanulók között:

- személyes, szükség esetén elektronikus kapcsolattartás;
- megbeszélések, konzultáció;
- az együttműködésen alapuló foglalkozások;

Az együttműködés módozatai a tanulók között:

- levelezőlista, elektronikus kapcsolattartás;
- közösen szervezett foglalkozások;
- megbeszélések.

Az együttműködés további változatai a pedagógusok között:

- levelezőlista, elektronikus kapcsolattartás;
- közösen szervezett foglalkozások;
- megbeszélések, konzultációk;
- tantestületi események.

A teamtanítás fontos pillérei:

- A tervezés: A teamtanítási csapatoknak időre van szükségük a gondos előkészítő tervezéshez. Az adott időszakra vonatkozóan az egész folyamatot és az egyes tanórák feldolgozásának tervét is együtt kell megtervezni, amely hatással van a tanári autonómia törekvések érvényesítésére.
- A hajlam az együttműködésre: Fontos figyelembe venni, hogy két tanár dolgozik együtt, akiknek meg kell beszélniük elképzeléseiket, stratégiáikat, együttműködésük folyamatát és pl. az értékelési módokat.
- Értékelés: Az együttes tanítás során egységes elvárásokat kell alkalmazni a tanároknak. Fontos kérdés a tanulók előre haladásának, igényeinek közös megbeszélése.

Az együtt tanítás szervezésének számos kombinációját alkalmazhatjuk:

- a tanítási idő befejezése után,
- tanórán kívüli foglalkozás ideje alatt,
- egyéni vagy csoportos munkaformában;
- a tanítási idő alatt, azaz egyes órákról kiemelhetik a tanulókat a pedagógusok–hasonlóan a mentortanárok, illetve fejlesztő pedagógusok által kialakított gyakorlathoz–, egyéni vagy csoportos munkaformában (ez elsősorban a készségtárgyakat jelenti, de a szaktárgyak esetében is előfordul a pedagógusok döntésétől, az adott óra céljától függően);

- duáltanítás (párhuzamos tanítás) keretében, melynek során a pedagógus részt vesz a tanórán, ahol a másik pedagógussal megegyező feladatokat lát el.
- Tanórán kívüli nevelés:
 - tanítási órán kívüli (délutáni) foglalkozások,
 - játékok,
 - versenyek és rendezvények,
 - ünnepélyek,
 - közös munka és sport.
- Iskolán kívüli nevelés:
 - a kirándulások és egyéb programok.
- Pályázatok adta lehetőségek kiaknázása

a. Az EFOP-3.1.7-16-2016-00001 „Esélyteremtés a köznevelésben” c. kiemelt uniós projekt megvalósítása során elért eredmények alkalmazása az esélyteremtő intézménnyé válás területén.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 7 § bn) pontja értelmében az intézmény konkrét tevékenységekkel segíti a tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések megvalósítását. Ennek elérése érdekében az iskolánk együttműködő partnere az **EFOP-3.1.7-16-2016-00001 „Esélyteremtés a köznevelésben” c. kiemelt uniós projektnek**, melynek alapvető célja befogadó nevelés támogatása, a végzettség nélküli iskolaelhagyás, és lemorzsolódás kezelésében történő részvétel, a hátrányos helyzetű tanulók oktatási és munkaerő-piaci esélyeinek növelése, társadalmi beilleszkedésük elősegítése és ezáltal a köznevelési rendszer méltányosságának, valamint a gazdaság versenyképességének növelése.

A fenti cél elérése a TÁMOP-3.3.13. azonosítószámú, Eötvös József Program-Pedagógiai-szakmai szolgáltató intézet fejlesztése és Projektháló című kiemelt projekt által kifejlesztett, Esélyteremtő Intézményfejlesztési Program és Eszközrendszer (továbbiakban ETIPE) bevezetésén keresztül történt az esélyteremtő intézményi (továbbiakban ETI) működés kialakítását támogató eszközrendszer intézményi adaptálásával. Az ETIPE intézményi, osztálytermi és tanulói szintek szerint kínál gyakorlati segítséget a pedagógiai folyamatok, tevékenységek megvalósításához.

Iskolánk a/az Károlyi Bernát Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola, olyan esélyteremtő intézmény, amely valamennyi tanulója, pedagógusa számára biztonságos, befogadó szervezeti klímát teremt. A befogadást azzal is kifejezzük, hogy intézményünk pedagógiai környezete megfelel növendékei életkori sajátosságainak, reflektál szociokulturális hátterükre, beállítódásaikra.

Az Esélyteremtő Intézményfejlesztési Program és Eszközrendszer adaptációjával szélesedett módszertani repertoárunk, mely által a tanulók társadalmi integrációjának, sikerességének előmozdítása érdekében képesek vagyunk minden tanuló fejlődési szükségleteire, élethelyzetére, igényeire differenciált és adekvát pedagógiai válaszokat adni. Őket a mindenkori képességeik szerinti fejlettségi szintjükhöz, kompetenciáikhoz és a hozott tudások, értékek különbözőségeihez alkalmazkodva, individuális adottságaiknak megfelelő fejlesztésben részesítjük. A diákok önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeit,

tehetségjegyeit feltárjuk, így egyaránt képesek vagyunk a lemaradók hátránykompenzálására és a kiemelkedő képességűek tehetségfejlesztésére is.

A hátrányújratermelődés mechanizmusának fékezése érdekében a tanulói teljesítményt korlátozó tényezőket mérsékeljük, a tanulók fejlődésbeli és tanulási nehézségeinek feltárását, problémái megoldását segítjük, melyhez a helyi társadalmi, szolgáltatói környezetet is komplexen bevonjuk. Egyenlő esélyeket érvényesítünk a nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén.

A tanulók közötti különbségeket tanulást segítő tényezőnek tekintjük és nem csupán legyőzendő problémának. A tudásépítés folyamatában ösztönözzük a tanulókat az együttműködésre, arra, hogy egymással kooperáljanak és kihasználják egymás erősségeit tudás, képességek és készségek terén egyaránt.

Az Esélyteremtő Intézményként, mint a fejlesztésben együttműködő kollégák műhelyét értelmezzük, építünk a proaktív gondolkodású pedagógusok ötletgazdagságára. A társadalmi változásokra rugalmasan és dinamikusan reagálunk, így folyamatosan megújulunk. A változást az intézményben folyamatként értelmezzük, amely azt jelenti, hogy tudatosan hagyunk időt az újítások, innovációk, adaptációk belsővé válására, a beépülésre.

A szülők és egyéb partnereik erőforrásait értéként kezeljük, és céljaink elérése érdekében mozgósítjuk, bevonjuk Őket. Törekszünk arra, hogy tevékenységünk az intézmény és környezete közösségének szükségleteire és igényeire épüljön. A tervezés, megvalósítás, értékelés az intézmény közössége és a partnerek bevonásával történik, ezzel biztosítjuk a nyilvánosságot, a kontrollt, a mérhetőséget.

Az optimális eredmények eléréseért a családdal és a tanulóval közösen tevékenykedünk, követjük a változásokat, és a mérések-értékelések tükrében folyamatosan igazítjuk a tanulók igényeihez, szükségleteihez a módszereket, fejlesztéseket.

Esélyteremtő Intézményként feladatunk, hogy a tanulási-tanítási folyamatot a pedagógiai, tanulási környezet továbbfejlesztésével alapozzuk meg, és ezáltal teremtünk kondíciókat az egész életen át tartó tanuláshoz, a sikeres munkaerő-piaci belépéshez.

Fejlesszük, alkalmazzuk és fenntartjuk azokat a módszereket, eljárásokat, eszközöket, kapcsolatrendszereket – ágazatközi együttműködések –, melyek a tanuló egyéni fejlődését, személyiségének kiteljesítését, szociabilitásának fejlődését, az életesélyeinek és életminőségének várható javulását, a társadalmi mobilitás lehetőségeit mozdítják elő.

Fejlesztő tevékenységünket mérés-értékelésre (kompetenciamérésre és egyéb diagnosztikus mérésre, elégedettségi mutatókra) alapozzuk.

Az Esélyteremtő Intézményfejlesztési Program és Eszközrendszer alkalmazásával a beavatkozás eredményeként:

Intézményi szinten

- Felismerésre és megszüntetésre kerülnek az intézményünkben a negatív diszkrimináció megnyilvánulási formái.

- Meghonosodik és egyre hatékonyabbá válik a teammunka, a pedagógusok közötti horizontális és vertikális együttműködés.
- Tudatosabbá, átgondoltabbá válik az intézményi szintű tervezőmunka.
- Csökken a lemorzsolódás, az évfolyamisméltés, a végzettség nélküli iskolaelhagyás.

Az osztályterem szintjén

- A pedagógusok új, korszerű módszereket is alkalmaznak a nevelési, oktatási folyamatban.
- A tanulóink komplex fejlesztése tudatos, mérés-értékelésen alapul.
- A mindennapok gyakorlatában megvalósul a tanulók szociabilitásának fejlesztése.

A tanuló szintjén

- A nevelési, fejlesztési, tanulási-tanítási folyamat és környezet továbbfejlesztésével igyekszünk elérni, hogy az egyes tanulók képességei, tudása mérhető hatékonysággal fejlődjön, motivációja javuljon.
- A diákok megfelelő felkészítést kapnak az egész életen át tartó tanuláshoz, sikeres munkaerőpiaci belépéshez.
- A tanulók komplex fejlesztése tudatos, mérés-értékelésen alapul.
- A mindennapok gyakorlatában megvalósul a tanulók szociabilitásának fejlesztése.

- b. Az EFOP 3.3.5-17- 2017-00038 azonosító számú „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása a Békéscsabai Tankerületi Központnál” elnevezésű projektben foglaltak szerint a szakmai programok során a nem formális és informális tanulási módszereket alkalmazzuk, hangsúlyt fektetve az élményalapú tanulási módszertan megalapozására, a tanulás közösségi élménnyé formálására. Tematikus napközi és tematikus bentlakásos programokat valósítunk meg, amelyek igazodnak a NAT-ban megfogalmazott célokhoz, feladatokhoz, a tanulók szociális kompetenciáinak fejlesztésével. Bevezetjük a kompetenciafejlesztést célzó tanulási eljárásokat. Támogató –segítő, kooperatív pedagógiai kultúra és tevékenység megerősítése a mindennapi pedagógiai gyakorlatban, inkluzív nevelés módszertanának alkalmazása.

A tanulókat ért társadalmi hatásokat figyelembe vesszük, felhasználjuk nevelőmunkánk során. Arra törekszünk, hogy a diákok ne unalmas robotot, hanem a személyiségfejlesztést segítő vonzó együttlétet jelentsenek.

Az IPR alkalmazása során kialakított heterogén összetételű tanulócsoportokat, a differenciálásra alkalmas szervezési módok fokozatos elterjedését, az iskola társadalmi környezetével egyre erősödő kapcsolatokat a személyiségformálás kiemelten fontos eszközeként kezeljük.

A nevelők a tanulók igényeinek, érdeklődésének és a lehetőségeknek megfelelően szerveznek helyi versenyeket és neveznek területi és országos versenyekre.

Helyi versenyek:

- Német nemzetiségi kistérségi KI-MIT-TUD
- szépíró, szép olvasó magyarul, németül
- német nyelvi verseny
- sportversenyek

Területi versenyek:

5.2.4. A Személyiségfejlesztés területei, feladatai.

Szexuális kultúra, nemi élet nevelése:

A tanulók részére a szexuális kultúráról, a nemi életéről, a nemi irányultságról, valamint a szexuális fejlődésről szóló foglalkozás megtartása során különösen figyelemmel kell lenni az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglaltakra. E foglalkozások nem irányulhatnak a születési nemnek megfelelő önazonosságtól való eltérés, a nem megváltoztatása, valamint a homoszexualitás népszerűsítésére.”

Erkölcsei nevelés

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

Értelmi nevelés

Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

Feladat:

- megismerési vágy fejlesztése,
- tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatása,
- pozitív élmények segítségével erős érdeklődés kialakítása,
- fejlesztő hatású játékok szervezése,
- minden tantárgy anyagában feltárjuk azokat a témákat, amelyek játékos módszerekkel feldolgozhatók,
- optimalizáljuk a tanulási teljesítményvágyat, az igényszintet,
- sok gyakorlással a gondolkodás képesség fejlesztése,
- differenciálás a tanulók fejlettségéhez igazodva,
- a sikeres kommunikáció feltételeinek megtanítása (türelem, empátia, felelősségvállalás, konfliktusok feloldásának készsége, magabiztosság, kompromisszumkeresés, egyértelműsége, őszinteségre törekvés, anyanyelvi kultúra ápolása),
- törekvés a teljesítményorientáltság kialakítására: birkózzanak meg a nehéz feladatokkal, mentegetőzés nélkül fogadják el a kudarcot,
- a tanuláshoz való belső motiváció építése,
- helyes kötelességtudat, igényszint, ambíció elérése.

Érzelemleri nevelés

Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

Feladat:

- a valódi értékek megismertetése,
- a nemzeti kultúra, a hagyományok megismertetése, emlékek tisztelete, ápolása, megbecsülése, pozitív érzelmek fejlesztése,
- pontos erkölcsi fogalmak kialakítása, különbségtétel a pozitív és negatív emberi tulajdonságok között,
- a színvonalas, alkotó munka elismertetése,
- a közösségért végzett munka elismerése,
- külső hatás, kényszer nélküli döntéshozatal képességének kialakítása,
- az iskolában is érezzék a biztonságot, védettséget,
- tudjanak örülni egymás sikereinek, leljenek örömet a munkájukban,
- tanulják meg az őszinte érzelemnyilvánítást,
- alakuljanak ki bennük a tudatos magatartás képességei, szokásai, a szabálykövetés.

Segítő életmódra nevelés, szociális képességek fejlesztése

Feladata:

- szociális értékrendek megismerésének elősegítése,
- alapvető állampolgári jogok megismertetése,
- pozitív értékrendek elfogadásának kiépítése, pozitív szokások gyarapodásának elősegítése,
- szociális képességrendszer fejlesztése (szokások, minták, érdekérvényesítés, segítőkészség, együttműködési képesség, versengés),
- a szilárd, kiegyensúlyozott, boldog családi modell megismertetése.

Közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése

Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

Egészséges és kulturált életmódra nevelés

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

Feladat:

- az egészséges életmód ismérveinek megismertetése,
- a személyes kompetenciák fejlődésének segítése (önállósulási vágy, reális önbizalom, önkifejezés képessége, befogadóképesség, kondicionálás képessége),
- egészségvédő, önértékelő, önmegismerő képességek megismertetése, fejlesztése,
- a stresszel szembeni hatékony magatartás gyakoroltatása,
- az egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése.

Nemzeti nevelés

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

Állampolgári nevelés

Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és köteleességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

Munkára nevelés

Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

Nemzetiségi nevelés

Feladata: Hagyományápolás, értékek átörökítése, a másság tisztelete, békés egymás mellett élésre nevelés. Kapcsolatépítés képességének kialakítása.

5.2.5. Módszereink a személyiségfejlesztésben

A célok, feladatok megvalósításában alkalmazott módszereink figyelembe veszik a gyerekek aktuális körülményrendszerét, a személyiségük adott fejlettségi szintjét.

Leggyakrabban alkalmazott nevelési módszereink:

- megfigyelés
- irányított beszélgetés
- fejlesztő beszélgetés
- gyakorlás, szoktatás
- meggyőzés
- mintanyújtás

- modellkövetés
- társismereti tréningek (önjellemezés, önértékelés, szituációs játékok)
- jutalmazás
- büntetés
- jellem- és akaratfejlesztő oktatási módszerek

5.3. Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Korunk rohanó életmódja, a sok stressz, egészségtelen táplálkozási szokások, dohányzás, alkohol egy sor civilizációs betegséget eredményezhet. Szívinfarktus, magas vérnyomás, neurózis, mozgásszervi megbetegedések.

A jelen egészségnevelés nem lehet más, mint tudatosan létrehozott készségfejlesztő lehetőségek összessége, amellyel az egyén viselkedése az előre meghatározott cél irányába elmozdítható. *Az iskolai nevelés feladata tehát az egészség megvédése, egészségvédő lehetőségek sokoldalú bemutatása.*

Alapvető értékünk az élet és egészség. Az egészségtan tehát az ember egészségének megőrzésével, megvédésével, fejlesztésével foglalkozik. Az egészség a környezet és az ember közötti egyensúly állapotát fejezi ki.

A Nemzeti Egészségfejlesztési Stratégia célja a népesség egészségi állapotának javítása, melynek érdekében hosszú, közép és rövid távú tervet dolgozott ki.

Az egészség nemzeti kincs, erőforrás. Nem csupán a betegség, rokkantság hiánya, hanem teljes fizikai, mentális, szociális jóllét.

Feladatunk, hogy legjobb tudásunk szerint törekedjünk ezen célok elérésére.

Ezen tudás birtokában egészségünk megőrzésében a betegségek megelőzésében, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

5.3.1. Iskolánk egészségfejlesztésének legfontosabb alapelvei

- Testi és lelki egészség fontosságának tudatosítása
- Segíteni kell azoknak a *pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak* a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.
- Fel kell készíteni a gyerekeket, fiatalokat arra, hogy önálló, életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani.
- Fejleszteni kell a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Egészségnevelési programunk megfogalmazásával és megvalósításával hozzá kívánunk járulni ahhoz, hogy iskolánk az egészségfejlesztés hatékony színterévé váljon.

5.3.2. Az egészségfejlesztés megvalósulásának kulcsterületei

- Család és gyermekvédelem

- Léleki egészség
- Szexuális magatartás és egészség
- Szájhygiéna
- Szív és érrendszeri betegségek
- Daganatos betegségek
- Balesetek

5.3.3. Iskolánk egészségfejlesztésének céljai

Iskolánk hosszú, közép és rövid távú céljai az egészségfejlesztés terén

Hosszú távú célok:

- Tudatos egészségmegőrző, fejlesztő szokások kialakítása
- Boldogságra képes ember nevelése

Középtávú célok:

- Iskolánk tanulói és dolgozói számára a testi, lelki jóllét megteremtése
- Korszerű ismeretek közvetítése az egészséges életmód kialakítására
- Önmagukat jól ismerő emberek nevelése

Rövid távú célok:

- Egészséges környezet kialakítása
- Tisztaság megőrzése
- Rendszeres testmozgás
- Nyugodt, egészséges étkezés
- Helyes testápolás elsajátítása
- Agresszív magatartás visszaszorítása
- Önbizalom, önbecsülés növelése
- Máság elfogadása
- Drogfogyasztás elutasítása
- Kamaszkor változásainak megértése, elfogadása
- Felelőtlen kapcsolatok következményének megismerése

Célunk:

- Egészségfejlesztő iskolává válni.
- Folyamatosan fejleszteni környezetünket.
- Elősegíteni, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.
- Törekszünk a tanulók és a tantestület egészségének védelmére.
- Biztosítjuk az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- Együttműködést alakítunk ki egészségügyi, gyermekvédelmi szakemberekkel

5.3.4. Az egészségfejlesztés szinterei, tevékenységek

- Valamennyi nevelő feladata. Minden tantárgy tanítása során és tanítási órán kívüli tevékenység szervezése során megvalósítjuk a kapcsolódó egészségnevelési feladatokat a felsorolt feladatok megvalósításában kiemelt szerepet szánunk a biológia, osztályfőnöki, természetismereti, környezetismereti és magyar óráknak.
- Az előírt közegészségügyi feltételeknek maradéktalanul megfelelő tárgyi környezetet biztosítunk.

- Egészségtámogató iskolai napirendet, életrendet alakítunk ki, a napköziben egészséges étrendet állítunk össze
- Minden osztályban bevezettük a mindennapos testnevelést illetve testmozgást.
- Futás, kerékpározás, úszás, gyaloglás, túrázás népszerűsítése.
- Tanulóink testi és lelki egészségének megőrzése, betegségek megelőzése, helyes egészségvédő szokásrendszer kialakítása érdekében tanítási órákon kívüli ismeretbővítő foglalkozásokat szervezünk, az iskolaorvos és védőnő bevonásával.
- Az egészségnevelés érdekében együttműködést alakítottunk ki a szülőkkel, diákokkal, egészségügyi szakemberekkel, gyermekjóléti szolgálattal.

5.3.5. Teljes körű iskolai egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A pedagógusok a tervező munkát a Teljes körű iskolai egészségfejlesztés (TIE) program alapján tervezik.

- az egészséges táplálkozásra nevelés
- az egészségfejlesztési kritériumoknak megfelelő mindennapos testnevelés és az azt kiegészítő egyéb testmozgás.
- iskolai sporttevékenység
- a lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek.
- a művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése.
- a lemorzsolódás csökkentése.
- a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerfogyasztás, a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése.
- az egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése.
- a baleset-megelőzéssel és elsősegélynyújtással kapcsolatos ismeretek és a személyi higiéné kialakításának fejlesztése területére terjednek ki.

5.3.6. Az egészségfejlesztés feldolgozandó témakörei

Feldolgozásuk: osztályfőnöki, környezetismeret, biológia és egészségtan órákon, valamint egyéb iskolai foglalkozáson.

1-4 évfolyam:

- kapcsolat a társakkal, felnőttekkel
- helyes életrend, napirend
- barátság,
- éljük egészségesen
- hármas elfoglaltság: sport, olvasás, játék
- az emberi szervezetre káros anyagok
- bűnözés-büntetés
- környezeti hatások-személyiségfejlesztés

5-8 évfolyam:

- helyes napirend, életrend
- sport, mozgás
- helyes táplálkozás
- egészség-betegség
- dohányzás káros hatásai

- alkohol káros hatásai
- drogok- tévhiték, MONDJ NEMET!”
- AIDS

5.3.7. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok évfolyamonként

1. évfolyam

A test felépítésére vonatkozó helyes fogalmak kialakítása, testrészeink ismerete. Ismerjék meg a tisztálkodás eszközeit, jelentőségét, a tisztálkodás közösségi hatását.

2. évfolyam

Ismerkedjenek meg a helyes és helytelen táplálkozási szokásokkal, értsék meg, miért van szükség táplálkozásra, mi a kapcsolat a teljesítmény és táplálkozás között. Ismerjék meg, hogy milyen tápanyagokból épülnek fel élelmiszereink, melyik tápanyagokból szükséges több, melyikből kevesebb a szervezetünk számára. Milyen fontos anyagokra van szüksége a szervezetnek még?

3. évfolyam

Mit jelent az egészség, betegség fogalma? A betegségek fajtái és megelőzésükhöz szükséges tisztasági szokások kialakítása, a szűrővizsgálatok, védőoltások, mozgás, sportolás fontosságának bemutatása. Értsék meg, hogy az egészséges élethez nélkülözhetetlen a helyes napirend, az aktív élet, a mozgás, a kirándulás, a játék. Ismerjenek néhány alapvető elsősegélynyújtó tevékenységet, ismerjenek fel alapvető vészhelyzeteket és a segítségkérés módját.

Úszásoktatásban részesülnek.

4. évfolyam

Értsék meg az érzelmek, a társas kapcsolatok, a barátság fogalmainak értelmezésénél a jelenségek és személyek valós tulajdonságai megismerésének szükségességét. Ismerjék meg a dohány, alkohol, kábítószer káros hatásai.

Úszásoktatásban részesülnek.

5. évfolyam

Értsék meg, hogy az ápoltság az ember testének és öltözetének higiéniájára, tisztaságára vonatkozó fogalom, amely kifejezi az ember önmagához, környezetéhez való viszonyát, értékelő magatartását. Az ápoltság szorosan összefügg az egészséggel, míg a divat nem, hatásában mégis lehet egészséges, egészségtelen, vagy közömbös az egészségre. El kell jutni a tanulókkal oda, hogy felismerjék saját rossz szokásaikat is, pl. a szemetelés, zajártalom, stb. (osztályban, folyosón, utcán). Fontos megláttatni azt, hogy ők mit tudnak tenni a környezetük védelméért!

Lehetőségekhez mérten úszásoktatásban részesülnek.

6. évfolyam

Ismerjék meg, a lelki változások összefüggésben vannak a testi változásokkal.

Gyakoroljanak konfliktus-megoldási lehetőségeket. Meg kell erősíteni azokat a higiéniás szokásokat, amelyek a nemiségükkel kapcsolatosak. Ismerjék az élelmiszerek összetevőit és értsék meg a tápanyagok jelentőségét életünkben, a helyes táplálkozási szokásokat, a túlsúly veszélyeit. Értsék meg, hogy a tudatos egészségmegőrzéshez a rendszeres mozgás is hozzátartozik.

Lehetőségekhez mérten úszásoktatásban részesülnek.

7. évfolyam

Tudják, hogy mikor kell orvos fordulni, és mi a teendő, amíg az orvos megérkezik, hogyan kell ápolni a beteget. Ismerjék meg, hogy hogyan védekeznek szervezetük a betegségek ellen, melyek az immunrendszer betegségei.

A helyes nemi szerepek kialakításához kapjanak meg minden segítséget. Ismerjék meg a szexuálisbetegségek hatásait a családra, az egyénre. Ismerjék a drogok fajtáit és azok hatását, a függőség kialakulásának következményeit.

8. évfolyam

Önismeret, önértékelés, önkritika. Ki vagyok én? Kire hasonlítok? Szeretet, őszinteség, barátság, szerelem kérdéskörök feldolgozása. A szerelem fejlődése. A nemi élet elkezdésével együtt járó veszélyek. A nemi élet higiénéje, egészségtana. A családalapítás feltételei. A szexuálisbetegségek hatása a családalapításra.

5.3.8. Partnereink az egészségfejlesztésben

- gyermekjóléti szolgálat
- ifjúságvédelem
- pedagógiai szakszolgálat
- szűrővizsgálatokat végző szakemberek,
- iskolaorvosok, védőnők
- öröskereszt
- pályaválasztási, pályaeorientációs szakember
- iskolarendőr (drog prevenció)

Az iskola az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere. A gyerekek hosszú éveket töltenek az iskolákban. Ebben az időszakban legtöbb a lehetőség személyiségfejlődésük alakítására, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, életideáljuk kialakítását.

5.3.9. Mindennapos testnevelés

Köznevelési törvény 97. § (6) A 27. § (11) bekezdés szerinti mindennapos testnevelést az iskolai nevelés-oktatás első, ötödik, kilencedik évfolyamán 2012. szeptember 1-jétől kezdődően felmenő rendszerben kell megszervezni. Ezekben az évfolyamokon alkalmazott helyi tantervbe legalább heti öt testnevelés órát kell beépíteni.

5.3.9.1. Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Törvényi szabályozásnak megfelelően iskolánk a mindennapos testnevelést, testmozgást 2012/2013. tanévtől kezdődően – felmenő rendszerrel, az 1. és 5. évfolyamokon bevezetve - heti öt testnevelés óra keretében valósítja meg. Ennek megvalósítási módja a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési forma, műveltségterületi oktatás.

A többi évfolyamokon – kifutó rendszerrel – a mindennapos testmozgást szervezzük meg.

A mindennapos testmozgást sportkörök, sportjátékok szervezésével, napközis foglalkozásokon tartott játékos testmozgásokkal biztosítjuk tanulóink számára.

A mindennapi sportolás, testmozgás biztosítása érdekében az iskolavezetés és a diáksportkör között rendszeres és folyamatos a kapcsolattartás. Az igényeknek és a lehetőségeknek megfelelően biztosítunk minden tanuló számára elérhető sportolási lehetőséget.

A mindennapi testnevelés, testmozgás megvalósításának helyszínei: a tornaterem, sportpálya, az iskola udvara.

A Pedagógiai Program Helyi tantervében megjelenített testnevelés tantárgyat összevontan oktatjuk szükség szerint az aktuális osztály létszámának függvényében.

5.3.9.2. Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fitnesz és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40%-ában a testmozgás különféle formái dominálnak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – változatos programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, amely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel, illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
9. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbözőbb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
10. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanéve aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

5.4. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az iskolai nevelés, a tanulók tevékenységének céltudatos megszervezése, irányítása közösség kereteiben történik. Fontos feladatunknak tekintjük olyan iskolai közösségek kialakítását, amelyek segítik a személyiségfejlesztést, amelyek biztosítják a társadalomban való boldoguláshoz szükséges képességek fejlesztését. Az egyén és a közösség kölcsönösen hat egymásra; hiszen a közösség fejlesztése az egyén fejlesztését, az egyén fejlesztése pedig a közösség fejlesztését is szolgálja.

A tanulóközösségek egymásra ható rendszerét alakítjuk ki.

Legfontosabb közösségeink: iskolaközösség, osztályközösség, napközi otthoni közösség, időszakos vagy alkalmi feladatra szerveződő közösségek.

Az Intézmény elősegíti a külső partnereivel a szakmai együttműködéseket, az intézményekkel való közös gondolkodást abban, miképpen lehet a család, mint partner szempontot érvényesíteni. Ennek érdekében közösségi eseményeit úgy szervezi, hogy más intézményekkel, iskolákkal, civil szervezetekkel együttműködve, elősegítse az iskolai közösség fejlődését, megoldás központú válaszokat találjon a társadalomból begyűrűző problémák kezelésére. Ennek érdekében mind a szülők hatékonyabb bevonására, mind a fiatalok közösségi aktivitásának fokozására új, innovatív eszközöket keres, közösségfejlesztő módszereket alkalmaz.

Feladataink:

- Biztosítjuk a közösségek fejlesztő hatását.
- Gondoskodunk, hogy a közösséget színes tevékenységrendszer kapcsolja egybe.
- Arra törekszünk, hogy közösségi foglalkozásaink élményt nyújtsanak a tanulóknak, elégtételt adjanak a társas együttléttel kapcsolatos igényeknek.
- Biztosítani kell, hogy tanulóink átélhessék a vezetés és a vezetettség szituációját.
- A közösségeinkben biztosítjuk a demokratikus elvek és jogok érvényesülését, a kötelességek teljesítését. (Demokratikusan szervezett és demokratikusan élő közösség.)
- A közösség ünnepélyein a közösen elfogadott formák és követelmények betartásával erősítjük az összetartozás érzését és az erkölcsnemesítő hatást.
- (Az IPR tevékenységrendszerének felhasználásával arra törekszünk, hogy a halmozottan hátrányos tanulók is bekapcsolódjanak a különböző közösségek foglalkozásaiba, rendezvényeibe, ott fejlődésüket elősegítő feladatokat kapjanak.)

A közösségfejlesztésben fontos szerepet szánunk hagyományos rendezvényeinknek:

1. A nemzeti és iskolai ünnepeknek, nemzetiségi ünnepeknek.
2. Az ünnepekhez kapcsolódó rendezvényeinknek: karácsony, farsang, Márton nap, húsvéti, Károlyi-kupa, adventi fáklyás felvonulás, karácsonyi alkotóházak.
3. Iskolai, osztály rendezvényeinknek: sportnap, közös játékok és versenyek, anyák napja, mikulás nap
4. A diákönkormányzat versenyének, rendezvényének.
5. A kirándulásoknak.
6. A közösségért végzett feladatoknak: környezetvédelem, hulladékgyűjtés, a falu, az iskola szépítése

Végső célunk: Alakuljon ki olyan iskolai közösség, egy olyan közvélemény, amely a pedagógiai programunkban megfogalmazott érték és normarendszert tükrözi.

Partnereink, akikkel együttműködünk céljaink elérésében:

- Szociális Szolgáltató Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Iskolai Szülői Munkaközösség
- Almáskamarás Német Nemzetiségi Önkormányzat
- Békés Megyei Hunyadi János Közoktatási Intézmény
- Magyar Vöröskereszt Békés Megyei Szervezete
- Vöröskereszt Helyi Szervezete
- Mezőkovácsházi Rendőrkapitányság és helyi megbízottja
- Iskola-egészségügyi Szolgálat (házi orvos, védőnő)
- Almáskamarás Községi Önkormányzat
- Alapítvány Almáskamarásért Közalapítvány
- Almáskamarás Polgárőrség Közhasznú Egyesület
- Mezőkovácsháza Városi Könyvtár
- Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Békéscsaba

- Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mezőkovácsházi Tagintézménye
- Dél-Békési Tehetség Tanács

5.5. A pedagógusok helyi, intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

5.5.1. A pedagógusok feladatai

A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt-hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és egyéb foglalkozásokat tartson.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a egyéb foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.
- A tanulócsoporthal statisztikai adatokat szolgáltat az iskola vezetése által meghatározottak szerint

A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- Tantárgyi követelményeknek megfelelő dolgozatok, témazárók, felmérések megírattatása és 5, illetve 10 tanítási napon belül történő javítása és értékelése.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon.
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.

A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő pedagógiai ellátások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása, és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb., ezeken a felügyelet biztosított.
- A tehetséges tanulók felkészítése a német alapfokú nyelvvizsgára.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése:

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő pedagógiai ellátások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorállása.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók pályáztatása országos ösztöndíj pályázatokon, mentori feladatok ellátása.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókkal kapcsolatos intézkedések

1. Annak megállapítása, kik az érintett tanulók (osztályfőnökök, szaktanárok feladata).

2. Az eredményes tanulás akadályainak, a gátló tényezőknek a feltárása és kezelése:

2.1. Problémafeltárás:

Teremtse meg az iskola annak lehetőségét, hogy a pedagógusok (nem csak az osztályfőnök) alakítsanak ki olyan kétszemélyes helyzetet (lehetőleg minél többször, ahol beszélgetést kezdeményeznek a tanulóval, amelyből kiderülhet, mi az oka annak, hogy a tanuló képességei alatt teljesít vagy romlik a tanulmányi átlaga (pl. betegség, családi problémák, szociális helyzet romlása, elhallgatott osztályon belüli bántalmazás /szóban vagy tetteleg/, hibás pedagógiai eszközök alkalmazása, mentális problémák stb.) Teremtsenek olyan bizalmi légkört a pedagógusok, hogy a tanulók megnyíljanak. Természetesen ez több alkalmat jelent.

2.2. A problémafeltárás után a lehetséges további intézkedések megtétele:

- ha a probléma a gyermek családjában van, családvédelem, gyermekvédelem felé jelzés,
- ha szociális helyzet romlása az ok - jegyző, egyéb más támogatási rendszer stb.
- osztályon belüli bántalmazás - a megfelelő pedagógiai intézkedések meghozatala az osztályfőnök és az osztályban tanító pedagógusok és az intézmény vezetése részéről,
- hibás pedagógiai eszközök, módszerek, technikák alkalmazása pedagógusok esetében (motiváló értékelés, hatékony tanulászervezés hiánya stb.) - ebben az esetben az intézményvezetés feladata -

tanóra látogatása, szaktanácsadók igénybevétele a hatékony pedagógiai módszerek és eszközök alkalmazására,

- ha a tanuló mentálisan mutat olyan tüneteket, amely gátolja őt a képességeinek megfelelő továbbhaladásban (pl. visszahúzódó, gátlásos, félénk, stb.) megfelelő szakember, pl. pszichológus bevonása vagy egyéb más szakember igénybevétele, mindenképpen szükséges - családlátogatás ezeknél a tanulóknál,
- a problémák feltárása mellett az egyéni fejlesztésre, felzárkóztatásra, tanórai differenciálásra is figyelni kell a pedagógusoknak.”

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás, játszóház, stb.).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. karácsonyi ünnepség, farsang).
- Iskolai és falusi szintű ünnepségeken, rendezvényeken részvétel.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

A munkaköri köteleességek teljesítése.

Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.

Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.

Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, használata.
- Belső továbbképzések szervezése, megtartása.

Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanult átadása a nevelőtestület tagjainak.
- Publikációk tanulmányozása szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.

Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatokon való részvétel.
- Az iskolát támogató gyermekalapítvány működésének segítése.

- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényein.

Az iskola képvisellete

- A szülői munkaközösség által szervezett rendezvények segítése és ezeken részvétel.
- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- Aktív részvétel a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében.

A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

5.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

5.5.2.1. Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.

- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészségés lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló tovább haladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői munkaközösség munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál szükség esetén együttműködik a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával, figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló igazgatói figyelmeztetésére, megrovására, illetve fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervzetét.
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti az osztálynaplót, ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.

- Kitölti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Tanév elején kitölti a tanulók tájékoztató füzetét, tanév közben rendszeresen ellenőrzi a tájékoztató füzet vezetését (érdemjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.
- Az IPR-be bevont tanulóiról egyéni fejlesztési tervet készít.
- Segíti az osztály diákönkormányzatának munkáját.
- Osztályában ellátja a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésével, a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatokat, elkészíti e feladatok ellátásához kapcsolódó dokumentumokat. A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásáról feljegyzéseket készít, a kötelező dokumentumokat gyűjti.
- Felügyeli az osztályát az iskolai ünnepélyeken, rendezvényeken.

5.5.2.2. Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

a) A tanév elején összeállított munkaterv

- Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
- Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
- Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
- Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
- Az osztály diákközösségének vezetői.
- Az osztályban működő szülői munkaközösség vezetői.

b) Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán

- Első félévi és tanév végi osztály-statisztika.
- Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

a) Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

- Tanulók száma, ebből leány
- Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
- Sajátos nevelési igényű tanuló
- Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
- Az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanuló
- Az iskolába járás alól felmentett tanuló (egyéni munkarendű)
- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
- Más településről bejáró tanuló
- Nem magyar állampolgár
- Évfolyamismétlő

b) Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma és aránya
- Osztályozatlan tanulók száma és aránya

- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő tanulók száma és aránya
- Szaktárgyi dícséretetek száma tantárgyanként a tanév végén
- Példamutató magatartásért adott dícséretetek száma a tanév végén
- Példamutató szorgalomért adott dícséretetek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői:
 - o A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
 - o Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
 - o A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - o A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - o A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - o Továbbtanulás iskolatípusok szerint
 - o Gimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
 - o Szakközépiskolába felvett tanulók száma és aránya
 - o Szakiskolába (szakmunkásképzőbe) felvett tanulók száma és aránya
 - o Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya

c) A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- *Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:*
 - o Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - o Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - o A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

5.6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Kiemelt figyelmet igénylő tanuló (Nkt. alapján):

- a) különleges bánásmódot igénylőtanuló,
 - sajátos nevelési igényű tanuló,
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló,
 - kiemelten tehetséges tanuló,
- b) hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló (a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint).
- c) tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló,
(A szakorvos véleménye alapján várhatóan 36 nevelési napot, 36 tanítási napot egészségügyi (járó - vagy fekvőbetegellátás) ellátásban részesülő tanuló, aki emiatt nem tud iskolába járni).

Ha a tanuló tartós gyógykezelése az iskolába járást nem teszi lehetővé, a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérelmére az intézmény vezetője engedélyezheti, hogy – tanulói jogviszonyának fenntartása mellett – tanulmányait a fekvőbeteg-ellátás keretében gyógykezelését biztosító egészségügyi intézményben vagy rehabilitációs intézményben biztosított nevelés-oktatás keretében folytassa.

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése. Minden tanköteles, így a kiemelt figyelmet igénylő tanulóknak is törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön.

Ennek érvényesítéséhez az iskolának együtt kell működnie az iskolafenntartókkal, a családdal, a gondviselőkkel, szakmai és civil szervezetekkel.

A nevelő-oktató munka feltételeit a következő elvek szerint kell biztosítani:

- Az esélyegyenlőség biztosítása a pedagógiai célkitűzések, a feladatok megvalósítása, a helyi tanterv, a képzési specialitások, élet- és munkarendünk segítségével.
- Kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása.
- Folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a kulcskompetenciák bővítése.
- A tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén.
- A tanulási esélyegyenlőség eredményes segítségének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása.
- A tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül.
- Adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása.
- Egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

Munkánk során kiemelten kezeljük:

- a sajátos nevelési igényű,
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő,
- a kiemelten tehetséges,
- lemorzsolódással veszélyeztetett,
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

5.6.1. Sajátos nevelési igényű tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Az általános iskola integrált nevelés formájában ellátja a többi gyermekkel együtt nevelhető, oktatható enyhe értelmi, testi, beszéd fogyatékos és pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelését és oktatását is.

Iskolánk feladata a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása. Ezen tanulókat integráltan, a többi tanulóval együtt, azonos iskolai osztályban fejlesztjük.

Célok, feladatok:

- sérült funkciók kompenzálása, helyreállítása,
- törekvés az egyes funkciók egyensúlyának kialakítására,
- egyéni tulajdonságok fejlesztése,
- tehetségek kibontakoztatása,
- a korrigáló, kompenzáló eljárások, eszközök tervezése,
- a másodlagos tünetek megjelenésének megelőzése,
- a nevelés, oktatás folyamatában a tanulók fejlesztésében az aktuális igényeknek megfelelően kell módosulnia az ismeretek tartalmának és mélységének, a tevékenységformáknak, az alkalmazott módszereknek, a tanítás szervezeti kereteinek, valamint a pedagógiai folyamat korrekciós, kompenzáló jellegének.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott *Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve* alapján szervezzük meg.

A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő pedagógiai ellátásokon vesznek részt.

A rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők:

- a sérült funkció típusa, súlyossága,
- kialakulásának, diagnosztizálásának ideje,
- a tanuló életkora,
- képességei, készségei, ismeretei,
- a társadalmi integráció elvárásai: egyéni utak megtervezése, biztosítása, továbbtanulás, pályaválasztás, a lehető legönállóbb életre történő felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált iskolai nevelése és oktatását segítő, a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program

- A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő, tanulási zavarokkal, illetve rész-képesség-zavarokkal küzdő gyerekek felzárkóztatására és fejlesztésére nagy hangsúlyt fektetünk.
- Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a gyengébben teljesítők felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli differenciált képesség kibontakoztató foglalkozások segítik.
- Fejlesztő programunk a játékosságon, a tapasztalatszerzésen, életkori sajátosságokon, pozitív érzelmeket keltő tevékenységeken alapul.
- Fejlesztő programunk megvalósítását fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, logopédus látja el.

Tevékenységi területek, lehetőségek:

- Az alapkészségek mindennapos fejlesztése.
- Rugalmas, a tanulók szintjéhez igazodó követelményrendszerrel, a tananyag feldolgozásának speciális módszereivel, a tananyag szükség szerinti átrendezésével biztosítani a tantervi minimum teljesítését.
- Speciálisan kiscsoportos vagy egyéni felzárkóztató foglalkozások szervezése.
- Folyamatos korrekció, ellenőrzés, értékelés, önértékelés.

Tevékenységi formák

Tanórán belül törekszünk

- az egyéni képességekhez igazodó munkaformák,
- egyéni fejlesztés, értékelés,
- csoportos fejlesztés,
- tanórai differenciálás,
- kooperatív,
- projekt munkaformák alkalmazására.
- tanulmányi kirándulások,

Tanórán kívül működik

- egyéb foglalkozások, (napközi)
- múzeumlátogatás, könyvtárhasználat, színházlátogatás,
- egyéni, kiscsoportos rehabilitáció,
- fejlesztő pedagógiai ellátások,
- felzárkóztatás.

Az alapfokú oktatás megvalósítása mellett a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatásának irányelvei, céljai, feladatai

- Intézményünk feladatának tartja a tanulási zavaros (diszlexiás, diszgráfiás, diszkalkuliás) és magatartászavaros gyermekek integrációját. Feladatvállalásunk a következő alapokon nyugszik: az integráció gondolata a humánus alapértékek elfogadását jelenti és a fogyatékos fogalmának újragondolását feltételezi. Fontos annak felismerése és a tanulókkal való felismertetése is, hogy átmenetileg vagy tartósan bárki szorulhat speciális segítségre, hogy mindannyian "különbözőek vagyunk", s ez a sokszínűség nem negatívumot, hanem pozitívumokat jelent a közösségek és a társadalom számára.
- Az integráció pozitív magatartásmintákat közvetít. A speciális szükségletű gyermeket reális önértékelésre, képességei maximális kibontakoztatására serkenti, a nem sérült gyermekek pedig megtanulják a hozzájuk való alkalmazkodást, a segítségnyújtást. Ez pedig hosszú távon az előítéletek enyhüléséhez, a "mátság" értékeinek társadalmi méretű elismeréséhez vezethet.
- A sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált – oktatása valósul meg intézményünkben.
- Az együttnevelés során fontos feladatunknak tekintjük az iskola pedagógusainak, a szülők és a tanulók közösségének felkészítését a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesül.
- Fejlesztő-nevelő munkánkat a hagyományos pedagógiai elveken túl a sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai fejlesztésének irányelvei determinálják.

- Az iskolai képzés teljes időtartama alatt törekszünk arra, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek személyisége minél harmonikusabban és teljesebben kibontakozzon, képesek legyenek a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeiket megvalósítva kiegyensúlyozott, boldog életet élni.

A sajátos nevelési igényű gyermekek képzésének során a legfontosabb szempontok:

- az értelmi, a testi és érzelmi fejlődés folyamatos pozitív változása,
- a sérült részképességek folyamatos fejlesztése,
- egyéni szükségletek,
- társadalmi beillesztés.

Mindehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a máságot is elfogadva.

A követelmények elsajátíttatása a beszéd, nyelvi és egyéb tanulási zavarok kompenzálása és megszüntetése érdekében végzett folyamatos korrekciós, rehabilitációs, intervenciós és sérülés-specifikus egyéni és **kiscsoportos terápiás programok segítségével** történik, részben saját szakembereink, részben utazó tanári hálózat segítségével.

Legnagyobb hangsúlyt az anyanyelv és irodalom, a matematika, a testnevelés és sport, a művészetek műveltségi területei kapnak.

Ennek érdekében a következő pedagógiai alapelvek megvalósítására törekszünk:

- a sérült személyiség fejlesztése gyógypedagógiai eszközökkel,
- a tanulók egyéni képességeinek, eltérő fejlődési ütemének figyelembe vétele az oktatás és nevelés folyamatában,
- egységes nevelési elvárásokkal a követelmények biztonságossá tétele,
- támasz és segítségnyújtás a tanulási folyamatokban, az emberi törekvésekben,
- a speciális nevelési szükségletek kielégítése a nevelés-oktatás minden területén.

Ennek érdekében a következő célokat tűztük ki:

- a sajátos nevelési igényű tanulók képességfejlesztése a hiányosan működő pszichés funkciók, sérült részképességek terápiás jellegű korrekciójával,
- a differenciált, szükségletekhez igazodó felzárkóztatás a rehabilitációs és rehabilitációs eljárásokkal,
- az általános műveltség megalapozása,
- az eredményes társadalmi beilleszkedés feltételeinek megteremtése az önálló életvezetési technikák elsajátításával, gyakorlásával, toleráns magatartás kialakítása a személyiség gazdagításával, az általános emberi értékek és normák elfogadtatásával.

Az iskolánkban folyó nevelés-oktatás fő feladatai a sajátos nevelési igényű gyermekek szempontjából:

- az alapidokumentumok által szabályozott ismeretanyag elsajátíttatása az évfolyamok, osztályfőnökök, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembe vételével,
- a mentális képességek fejlesztése a megismerő funkciók egyénre szabott terápiás jellegű korrekciójával,
- az ismeretek tartalmának, mélységének mindenkori aktualizálása a tanulócsoporthoz és az egyének kondícióinak megfelelően,
- a tanítás és nevelés szervezeti kereteinek szükség szerinti alakítása,

- a módszerek és tevékenységi formák optimális megválasztása a mindenkori pedagógiai tevékenység kívánalmainak megfelelően,
- a fejlesztési szakaszoknak megfelelő szűrő és diagnosztikus eljárások kidolgozása.

A pedagógiai célkitűzések, feladatok eszközei és eljárásai

Az oktatás-nevelés területén eszköznek tekintjük a tanítási órákat és a tanításon kívüli órákat, a fejlesztő pedagógiai ellátásokat a közös és a részletes követelmények érvényesítésére.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése, oktatása során szoros együttműködés megvalósítására törekszünk:

- a gyermek diagnózisát felállító szakértői bizottság,
- az iskolánkban a gyermek fejlesztését végző gyógypedagógus,
- a pedagógusok munkáját segítő szakmai szolgáltatást nyújtó gyógypedagógus,
- az osztálytanítók,
- a napközis nevelők,
- és a szülők között.

Intézményeink nevében az EFOP-3.1.6-16-2017-00045 „**Mindannyian mások vagyunk**” A köznevelés esélyteremtő szerepének erősítése a Békéscsabai Tankerületi Központban pályázat keretében olyan módszertani anyagok kerültek kidolgozásra, amelyek a többségi iskolákban tanuló sajátos nevelési igényű gyermekek sikeresebb integrációját hivatottak elősegíteni.

Iskolánk mindenkori törekvése, hogy előmozdítsa a sajátos nevelési igényű tanulók minél sikeresebb iskolai előmenetelét, az esetleges lemorzsolódás megakadályozva. Az egyéni bánásmód, az egyéni fejlődési ütemet figyelembe vevő órai munka tervezéséhez, a legoptimálisabb tanulásmódszertan kiválasztásához, valamint a rehabilitációs célú ellátás megvalósításához nyújt/nyújtanak segítséget ezek a módszertanok.

Intézményünk a Pedagógiai program mellékletét képezően a 2021/2022 tanévtől az alábbi módszertan/módszertanok bevezetésével egészíti nevelő-oktató munkáját:

- **Felmérőrendszer az 1-8. osztályos integrált oktatásban részesülő SNI tanulók egyéni fejlesztési tervének kidolgozásához**

A felmérőrendszer az általános iskolai magasabb évfolyamra lépés minimumkövetelményeit figyelembe véve a tanulási zavarokra jellemző feladattípusokból került összeállításra az

- írás-helyesírás;
- szövegértés és
- matematika területekre.

Minden évfolyamra A és B verzióval, a visszamérés segítésére. A felmérőkhöz részletes értékelési útmutató tartozik. A kapott eredmények az egyéni fejlesztési terv kidolgozását segítik. A rehabilitációs foglalkozások eredményesebbé tételén kívül a többségi pedagógusoknak is kiindulópontja lehet az SNI tanulók egyéni haladási szintjéhez, képességeihez mért tervezéshez.

- **Gyógypedagógiai rehabilitáció szöveges értékelési szempontrendszere 1-8. osztályig**

Az értékelési szempontrendszer szorosan kapcsolódik a fenti felmérőrendszerhez. Értékeli a haladás minőségét és mértékét, kijelöli a további fejlesztendő területeket. A dokumentum az SNI tanulók kötelező szöveges értékeléseként a Kréta rendszerbe feltölthető félévkor, illetve év végén.

Az iskola gyógypedagógusa a szakértői bizottság diagnózisa és a gyógypedagógus által készített egyéni fejlesztése terv alapján végzi rehabilitációs-redukációs munkáját. Segítséget nyújt a gyermek tanítóinak, tanárainak a diagnózis értelmezéséhez, a tanuláshoz szükséges segédeszközök, speciális fejlesztő programok kiválasztásához, javaslatot tesz gyógypedagógiai módszerek alkalmazására. Figyelemmel kíséri a gyermek haladását. A szülők számára segítséget nyújt a diagnózis értelmezéséhez, konzultál a szülővel a fejlesztés eredményeiről, segíti a szülőt a probléma elfogadásában, a gyermekkel szembeni reális elvárások kialakításában.

A tanító, a szaktanár a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző - módosulásait; a tanulás során szükség esetén időtényezőt növel.

Szükség esetén a gyógypedagógussal együttműködve **egyéni tantárgyi fejlesztési tervet** készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. Az oktatás során individuális módszereket, technikákat (differenciált foglalkoztatás, kooperatív csoport és páros munka, fejlesztő programok, speciális tankönyvek, feladatlapok, eszközök) alkalmaz.

A közösségépítés során személyes példájával segíti a sajátos nevelési igényű gyermek osztályközösségbe való befogadását.

A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően érvényesíti a méltányos számonkérési, értékelési, ill. átmeneti felmentési lehetőségeket minden esetben a gyermek távlati érdekeinek figyelembevételével.

A sajátos nevelési igényű gyermekek képzésének során a legfontosabb szempontok:

- az értelmi, a testi és érzelmi fejlődés folyamatos pozitív változása,
- a sérült részképességek folyamatos fejlesztése,
- egyéni szükségletek,
- társadalmi beillesztés.

Mindehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a másságot is elfogadva.

Minden tanulóinknak szükségleteihez igazodva és a szakértői véleményben előírtaknak megfelelően biztosítjuk a rehabilitációs időkeretet.

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs- fejlesztést szolgáló órakeret - Nkt. 27. § (8) A kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások megszervezésének heti időkeretét a 6. melléklet határozza meg.

Az órafelhasználás mértékét befolyásolja az iskolánkba kerülő gyermekek diagnózisa, állapota és ebből fakadó feladatok.

A konkrét fejlesztési órarendeket a tanév elején állítjuk össze.

A rehabilitációs - rehabilitációs foglalkozások egyéni vagy csoportos formában is tarthatók.

A foglalkozás a gyermek meglévő képességeinek, a fejletlen vagy sérült funkcióinak feltérképezésével indul.

A fentiek ismeretében a tanév rendjéhez igazodó éves egyéni fejlesztési terv készül.

A foglalkozások anyagának, tapasztalatainak feljegyzése folyamatosan történik. A gyógypedagógus a rehabilitációs foglalkozásokat az **egyéni fejlődési lapon** dokumentálja.

Az intézmény minden **tanév végén (június 30-ig)** jelzi az illetékes Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsága, Békéscsaba és a Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mezőkovácsházai Tagintézménye, Mezőkovácsháza felé azoknak a tanulóknak az adatait, akinek a következő tanévben kötelező felülvizsgálatuk lesz.

A fejlesztés szervezeti keretei

A tanulók rehabilitációs-rehabilitációs foglalkozásainak időbeosztását a gyógypedagógus az osztálytanítókkal, osztályfőnökökkel konzultálva határozza meg.

A fejlesztő pedagógiai ellátás lehet:

a) Egyéni rehabilitáció, foglalkozás:

Lényeges, hogy a foglalkozások helye és ideje állandó legyen, így hozzájárulhatunk egy megfelelő napi ritmus kialakításához.

Formái: gyógypedagógiai fejlesztés, logopédia, differenciált képesség fejlesztés, terápiák.

b) Kiscsoportos fejlesztés:

A csoportok megszervezésekor meghatározó szempont, hogy azonos vagy hasonló fejlettségi szinten álló tanulókból, illetve azonos vagy hasonló nehézségekkel küzdő tanulókból szervezzünk homogén csoportokat.

Formái: gyógypedagógiai fejlesztés, logopédia, differenciált képesség fejlesztés, mozgásterápia.

A tanórai és a tanórán kívüli fejlesztés kiemelt területei

Az anyanyelvi fejlesztésben különös hangsúlyt kap:

- a pontos diagnózis, a megfelelő fejlesztési szempontok és módszerek kiválasztása, a vizsgálatok szakszerű elvégzése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és idői relációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a balról-jobbra való haladási irány rögzítése,
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- a dyslexia prevenció keretében az előkészítő jellegű első osztályban a népi játékokon, gyermekverseken, népdalokon keresztül az egyenletes lüktetés kialakítása, ritmuskészség fejlesztése, a mozgás-beszéd koordinált működtetése,
- az auditív és vizuális diszkrimináció és emlékezet fejlesztése,
- az olvasási, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) hangoztató-elemző vagy dyslexia prevenció módszerrel,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- grafomotoros fejlesztés,
- a helyes ejtés, a fonéma hallás fejlesztése,
- hang- és betűegyeztetési gyakorlatok,
- a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, memoriterek,
- könyvtárhasználat,
- számítógép, internet.

Minden részterületen hosszabb begyakorlási, érési időszakot biztosítunk. Az anyanyelvi fejlesztés a nevelés minden színterén központi szerepet kap.

A *matematika* fejlesztésében különös hangsúlyt kap:

- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- számfogalmak kialakítása és bővítése,
- az érzékelés, észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- az alapműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megerősítése, sokoldalú gyakorlásuk a már „birtokolt” számfogalmakkal építkező számkörökben,
- a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása.
- A matematika előkészítése a tanulmányi idő növelésével valósul meg.
- A matematika tanítása a hagyományos matematika-tanítási módszerek felhasználása mellett az egyéni dyscalculia terápiából átvett elvek, eszközök és feladatlapok segítségével, apró lépésekben, a konkrét segédeszközökkel történő manipuláció idejét megnyújtva történik.

A *művészetek* területen kiemelt szerepet kap:

- az érzékelés, észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd a téri orientáció,
- a mozgás – ritmus-beszéd koordináció,
- a grafomotoros fejlesztés,
- a szenzomotoros fejlesztés.

A *mozgásfejlesztés* során kiemelt szerepet kap:

- csecsemőkori ill. nagymozgások fejlesztése,
- rugalmasság fejlesztése,
- statikus, átmeneti és dinamikus egyensúly,
- testvonal átlépésének fejlesztése,
- végtagszétválasztás,
- ellentétes végtagmozgás fejlesztése,
- testséma, téri orientáció,
- ritmusfejlesztése,
- szerialitás,
- emlékezet,
- mozgásutánzás,
- finommotorika fejlesztésének előkészítése.

A *személyiségfejlesztés* során kiemelt szerepet kap:

- helyes önértékelés, az énkép erősítése,
- az önbizalom erősítése,
- a szociális kapcsolatrendszer kommunikációs eszköztárának növelése,
- a hibás-hiányos helyzetfelismerés kompenzálása,
- a tudatos önirányítás, önkontroll kifejtése,
- az empátia fokozása, a másság elfogadtatása,
- a kompenzáló és védekező mechanizmusok (extrém magatartás, beilleszkedési zavar, agresszió) csökkentése, illetve megszüntetése.

A német nemzetiségi nyelv tanítása során kiemelt szerepet kap:

- a játékoság,
- mondókák, énekek, népi játékok tanítása,
- az adott nyelvet beszélő népek hagyományainak megismerése.
- A nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel, történik negyedik osztálytól. A számonkérés során vagy a szóbeliség, vagy az írásbeliség kerül előtérbe.

Tanulói jogviszony, átjárhatóság az SNI gyermekek esetében

A beiratkozás módja, folyamata

- 1) Iskolánk nyitott minden tankötelezettségi korát elért, integráltan nevelhető sajátos nevelési igényű (tanulási, magatartási, részképesség, iskolai teljesítmény fejlődési zavara és/vagy figyelemzavar) gyermekek befogadására, akiket hozzánk irányítanak: a tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottságok.
- 2) Széleskörű tájékoztatást adunk a fejlesztési lehetőségekről, szükség esetén segítő tanácsokkal látjuk el a szülőket, akiknek ismertetjük programunkat, napirendünket.
- 3) Egyeztetjük nevelési elvárásainkat és elveinket.
- 4) A beiratkozás folyamatos, de év közben csak a már működő osztályok struktúráját, létszámát, a biztosítható fejlesztési órák keretét szem előtt tartva tudunk gyermeket fogadni.
- 5) A beiratkozása szakértői bizottság kijelölése alapján mindenkor a szülő kérésére történik.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A részképesség zavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta (elsősorban logopédus, pszicho pedagógus) közreműködésével valósul meg.

A részképesség zavarok jellegének megfelelően a gyermekek iskolai oktatásában érvényesítjük a számonkérési, értékelési, esetleg - indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

Iskolai nevelésük, oktatásuk során kiemelt feladatokként kezeljük:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítását,
- a kudarcűrő-képesség növelését,
- az önállóságra nevelést.

Diszlexia, diszgráfia esetében kiemelt fejlesztési célok, feladatok

Iskolás korban az olvasás- és írászavarok javításának feladata kialakítani a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejleszteni kifejező képességét, segíteni az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A gyermekeknél az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel történik.

Nagy hangsúlyt fektetünk az aktív szókincs, a beszédképesség, a szövegértés, a testséma, téri tájékozódás, a vizuomotoros koordináció fejlesztésére.

Diszkalkulia esetében kiemelt fejlesztési célok, feladatok

A matematika tanítása során nagy hangsúlyt fektetünk az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztésére, a matematikai nyelv tudatosítására, a szerialitás erősítésére, a testséma, a téri relációk biztonságára (lásd helyi tanterv).

A számolási zavarokkal küzdő gyermekek esetében a tananyag elsajátítása során lassabb haladási tempót, hosszabb bevésési szakaszt, és több gyakorlási lehetőséget biztosítunk.

A szám- és műveletfogalmak kialakításakor, a számolási készség fejlesztése során a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében segítő-kompenzáló matematikai eszközök (kis tárgyak, korongok-korongképek, számológépek, számológépek, egyéb segítő szimbólumok, ujjak) használata megengedett. Törekszünk arra, hogy a fokozott mennyiségű gyakorlás során a gyermekek megtalálják és megtanulják alkalmazni az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikákat, eljárásokat.

Hiperkinetikus zavarok, aktivitászavarok, figyelemzavar esetében kiemelt fejlesztési célok, feladatok

A gyermek nevelése – fejlesztése-tanítása során nagyon fontos a szoros kapcsolat a tanító, a gyógypedagógus (lehetőség szerint pszicho pedagógus) és a szülői ház között.

A gyermek képességeinek, terhelhetőségének és érdeklődésének megismerésével a pedagógus ki tudja alakítani az egyénre szabott követelményrendszert, mind a gyermek viselkedését, mind tantárgyi tananyagot illetően.

A gyakoroltatás, a számonkérés során a feladatok összeállításánál figyelembe vesszük a tanuló gyengébb monotónia-tűrését, fáradékonyságát.

Pszichés funkcióinak fejlődését gyakori pozitív visszajelzésekkel segítjük.

A beszéd fogyatékos, beszéd- és nyelvi fejlődésben akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

A beszéd fogyatékos tanulók fejlesztésében meghatározó a sokoldalú percepciók fejlesztés, melynek során a kinezteziás, a hallási, a látási, a beszédmozgási benyomások egymást erősítve fejlődnek.

Az anyanyelvi tárgyak tanítása során igyekszünk sok mondókát, gyermekverset tanítani, mozgással, ritmizálással kísérve.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

Alapító okiratunknak megfelelően vállaljuk enyhén értelmi fogyatékos tanulók integrált oktatását is. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlesztése, oktatása a fogyatékos típusának megfelelő szakos gyógypedagógus bevonásával történik.

A nevelésükhöz biztosított feltételek:

- a fogyatékos típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta foglalkoztatása,
- speciális tanterv, tankönyv és más segédletek,
- a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása,
- egyénre szabott haladási tempó és követelményrendszer kialakítása a szakértői véleménynek megfelelően,
- hosszabb időkeret biztosítása egy-egy tanév tananyagának elsajátítására.

A nagyothalló tanulók iskolai fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

A nagyothalló tanulók gyógypedagógiai rehabilitációja, reedukációja logopédus, utazó szurdopedagógus bevonásával történik. Az iskolai fejlesztés kiemelt feladata a beszédhallás fejlesztése, beszéd észlelés és megértés, szókincs fejlesztése, beszéd érthetőségének fejlesztése.

Fontos, hogy a nagyothalló gyermek padjának elhelyezése az osztályteremben olyan módon történjen, hogy a frontális munka során a pedagógushoz minél közelebb legyen, azaz elöl üljön.

A pedagógus győződjön meg róla, hogy a nagyothalló gyermek megértette a csoportnak szóló utasítást, ha kell ismétlje meg a gyermek számára. Differenciált foglalkoztatás, csoportos és páros munka során is segítse a gyermek munkáját, üljön mellé, álljon mellette. Mindig közlőrl, szemkontaktust felvéve, érhetően, helyesen artikulálva beszéljen hozzá.

A mozgáskorlátozott tanulók fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

A mozgáskorlátozott tanuló nevelésének, oktatásának, mozgásfejlesztésének alapelve, hogy a sérülésből adódó hátrányos következményeket segítsen csökkenteni vagy ellensúlyozni.

A képességek tervszerű fejlesztésnek az egyéni fejlődési sajátosságokhoz szabottan kell történnie annak érdekében, hogy a gyermekek mozgáskorlátozottként is meg tudják állni a helyüket a környezetükben, a társadalomban.

Mindig szem előtt kell tartani az önállóságra nevelés elvét, az iskolában - a tanuló állapotának megfelelően - biztosítani kell az akadálymentes közlekedést, a megfelelő mozgás- és életteret, illetve az ehhez szükséges eszközöket (pl. lejtő, kapaszkodó).

A mozgássérült tanulók integrált oktatása során törekszünk:

- egészséges énkép és önbizalom kialakítására,
- a kudarctűrő képességük növelésére,
- önállóságra nevelésükre.

A mozgáskorlátozott tanuló iskolai tanulásának nehézségeit leginkább a mozgásszervi károsodás következtében kialakult kommunikációs zavarok és a mozgásteljesítményt igénylő feladatok kivitelezése jelentik. Mindkettő befolyásolja az olvasás, írás, beszéd elsajátítását is, ezért kiemelt fejlesztési feladatként kell kezelni.

A mozgáskorlátozott tanuló egyedi, speciális megsegítést igényel. Ennek során figyelembe kell venni kommunikációjának formáját, szintjét, a gyermek érzelmi állapotát, értelmi képességeit és fizikai adottságait is.

A speciális módszerek, terápiák és technikák alkalmazása és a technikai jellegű segédeszközök igénybevétele segíti

- a mozgásbiztonságot,
- a mozgásreflexek célszerűségét és gyorsaságát,
- az író, rajzoló és eszközhasználó mozgást, a hallásra, beszédészlelésre támaszkodó tevékenységeket.

SNI esetében folyamatos továbbhaladás, egyéni fejlesztési terv, biztosítjuk a tantárgyi felmentéseket, könnyítéseket.

Amennyiben a gyermek nem érte el a következő osztályfokba lépéshez szükséges szintet és a gyermek elsős, akkor az első osztályban töltött tanulmánya előkészítő jellegűnek számíthat. Részére biztosított, hogy két év alatt végezze el az első osztályt. A szülővel való konzultációs során mindig feltárjuk a gyermek további fejlődésének véleményünk szerint leghatékonyabb útját.

Az értékelés alóli felmentés lehetőségét a mindenkori érvényben levő Köznevelési Törvény értelmében biztosítjuk.

Az SNI tanuló tantárgyi teljesítményének értékelése

Alapvető cél a tanulók önértékelésének fejlesztése, kritikus gondolkodásuk kialakítása, egymás munkájának elismerése, a hibák kíméletes, javító szándékkal történő megfogalmazása. A tévedések megbeszélése, kijavítása közösen történik. A hibák elfogadása, a tanulási folyamat részeként való kezelése a biztonság érzését nyújtja, mentesíti a gyerekeket a szorongástól.

A teljesíthető tevékenység biztosítja az örömteli, kudarc nélküli tanulás lehetőségét. Ugyanakkor az elért teljesítmény értékelésekor nem hagyható figyelmen kívül az adott gyermek aktuális teljesítőképessége, az, hogy saját lehetőségeit mennyire használta ki a munka, a feladat elvégzése érdekében.

Elvünk, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be,
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött,
- tartalmazza, hogy a gyerek a saját lehetőségeit mennyire aknáztta ki.

Fontosnak tartjuk a dicsérő motiváló rendszer használatát.

Az értékelési szempontok összetettek, egy-egy tantárgyra, illetve a gyermek egész személyiségének fejlődésére koncentrálnak:

- fejlesztőközpontú, megerősítő, korrigáló,
- összhangban a NAT-tal, a pedagógiai programmal, a helyi tantervvel,
- rendszeres és folyamatos,
- személyre szóló, ösztönző, közérthető,
- tartalmazza a továbblépés útját is,
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat.

Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, korlátai, az SNI tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A tantárgyi számonkérések során a sajátos nevelési igényű tanulóink beszámoltatásának formáit és módjait részképesség zavaraihoz igazítjuk. Az olvasási-írási nehézségekkel küzdő gyermekek számára biztosítjuk az írásbeli dolgozatok szóbeli feleletekkel történő kiváltását, illetve e gyermekeink számára célzottan több megszólalási lehetőséget adunk nemcsak a számonkérés, hanem a gyakorlás során is.

Az írásbeli beszámoltatás során hosszabb időt biztosítunk egy-egy dolgozat elkészítésére, valamint indokolt esetben mi olvassuk fel a feladatlap utasításait (pl. környezetismeret, nyelvtan, matematika) a gyermek számára. A részképesség zavarokkal küzdő, s emiatt görcsös, szorongó gyermeknek lehetőséget nyújtunk az egyéni helyzetben, nem az osztályközösség előtt történő számonkérésekre is.

A számolási nehézségekkel küzdő gyermekek a speciális segédeszközöket (korongok, pálcikák, számtábla) a dolgozatok során is használhatják

Az iskolai számonkérések során a témazáró dolgozatok mellett minél nagyobb számban tesszük lehetővé gyermekeinknek, hogy tudásukról röpdolgozatok, szóbeli feleletek (egy-egy lecke anyagából) formájában is számot adjanak.

A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének rendszere az SNI tanulók esetében:

- Az értékelésnél figyelembe vesszük az elsődlegesen ill. másodlagosan kialakult magatartási, szocializációs problémákat. A gyermekek számára apró lépésekre lebontva teljesíthető szabályokat állítunk fel az adott csoport fejlettségi szintjének megfelelően.
- A szorgalom értékelésénél figyelembe vesszük a gyermek önmagához képest nyújtott teljesítményét, a tanuláshoz való viszonyát, a foglalkozásokon tanúsított aktivitását, önkéntes feladatvállalásait és azok teljesítését.

A közösségfejlesztés fontos feladatai a sajátos nevelési igényű gyermekek sikeres integrálása szempontjából:

A kiscsoportok együttműködésének megszervezése, személyiségformáló hatásának (önzetlenség, barátság, segítségnyújtás, lelkiismeretesség, áldozatkészség) hasznosítása, továbbfejlesztése.

- Az alkalmazkodás, beilleszkedés, a társakkal történő együttműködés, a közösségben vállalható szerep megtalálásának segítése, a kollektivitás fejlesztése.
- A tanulók társas, rokonszenvi, közösségi kapcsolatainak alakítása, továbbfejlesztése.
- Az önbizalom, önnevelés igényének felkeltése, a kezdeményezőképeség fejlesztése.
- A magányos gyermekek bevonása a közös tevékenységekbe, beilleszkedésük segítése.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló pedagógiai tevékenységek

Szoros kapcsolat kialakítása az intézményhez tartozó óvodai intézményegységgel azért, hogy az onnan beiskolázásra kerülő gyermekek kialakulóban lévő személyiségét megismerhessük, és a magatartási, beilleszkedési zavarokra utaló jelek alapján megfelelő, fejlesztő módon fordulhassanak pedagógusaink feléjük.

Rendszeres kapcsolat kialakítása a helyi Gyermekjóléti Szolgálattal annak érdekében, hogy a családban generálódó beilleszkedési- és magatartási zavarok csökkentését, megelőzését a szolgálat életvezetési tanácsokkal segíthesse.

Egyéb foglalkozások, melynek során a tanulók elsajátíthatják az olyan magatartási formákat, melyek a szabadidő korrekt eltöltését, a közösségi kapcsolatok normalizálását segítik.

Konzultációk, szükség esetén családlátogatások annak érdekében, hogy a családokban felmerülő nevelési gondok megoldásában a pedagógus megsegíthesse a szülőket.

Az iskolánkba integrált gyermekek tanulási zavarához gyakran társul beilleszkedési és magatartási zavar. Ennek lehet elsődlegesen organikus oka, mint például az idegrendszer gátló és serkentő hatásai egyensúlyának megbomlása miatt létrejövő hiperaktivitás esetében. Sokszor azonban a magatartási és beilleszkedési zavar másodlagosan keletkezik, a részképesség-gyengeségek talaján létrejövő tanulási zavarokra épülve. Gyakran tapasztalni, hogy a gyermek problémáinak gyökerét nem ismerik fel időben, sorozatos kudarcok érik az iskolában s emiatt gyakran otthon is, s végül valóban nem képes sehová sem beilleszkedni, ami súlyos esetben devianciához vezethet. Kiemelkedően fontos a szerepe a korai felismerésnek és segítségnyújtásnak, hogy ez az előbb felvázolt rossz kör, ez az önbeteljesítő jóslat ne lépjen működésbe. Iskolánk szakemberei ezért a magatartászavaros gyermek korai felfedezését és szakemberhez irányítását is fontos feladatuknak tartják.

5.6.1.1. A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek

- gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása
- a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás
- a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása
- képességfejlesztő játékok, eszközök, tanulási segédletek
- számítógépek fejlesztő programokkal

5.6.1.2. A fejlesztés sajátosságai:

Nevelési programunk – a tanulók sajátos helyzetére alkalmazva – vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulókra is. Helyi tantervünk tantárgyi rendszerét és óraszámait az SNI tanulókra is alkalmazzuk.

A többi tanulóval azonos tankönyvből tanulnak melyek használatánál a nevelők kijelölik a kimaradó részeket, leckéket. Fontos feladat az egyénre szabott tanórai tevékenység, a tanulási szituáció, helyzet megtervezése, a rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozásokon elért szint figyelembevétele. A hangsúlyt nem az ismeretek elsajátítására, hanem a készségek, attitűdök fejlesztésére, a társadalomba való beilleszkedésre helyezzük.

Biztosítjuk a tanulók egyéni fejlődési ütemének megfelelő haladását.

Az 1-4. évfolyamot felölelő szakaszban nagyobb hangsúlyt fordítunk a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére. Differenciált eljárásokkal, tartalmakkal és oktatásszervezési megoldásokkal, terápiákkal alkalmazkodunk a tanulók között meglévő nagyobb eltérésekhez. A képességfejlesztésben a közvetlen érzéki tapasztalatokra, a tárgyi cselekvéses megismerésre, a céltudatos kiválasztott tevékenységre helyezzük a hangsúlyt.

Az első négy évfolyam során nagyobb hangsúlyt kap a tanulási, magatartási és viselkedési szokások kialakítása.

Az alapfokú nevelés, oktatás második szakasza az 5-8. évfolyamot foglalja magába. A tanulók fejlesztése az előző pedagógiai szakasz eredményeire – elsődlegesen a megismerési módszerek tovább fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra – épül. Hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység. A tanítás-tanulás folyamatában előtérbe kerül a verbális szint, de a tanulók fejlettségének megfelelően, differenciált módon jelen van a manipulációs és a képi szint is.

A fejlesztéshez rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozásokat biztosítunk. Ezeken a foglalkozásokon évfolyamoknak vagy tagozatoknak megfelelően vesznek részt a tanulók. A fejlesztést szakirányú képesítéssel rendelkező gyógypedagógiai tanár végzi. Amennyiben a tanuló állapota megkívánja, logopédust és orvost is bevonunk a fejlesztő munkába.

A fejlesztéshez a gyógypedagógus tanulóra szabott programot dolgoz ki. A gyógypedagógus – a szakértői bizottság véleményének figyelembevételével – készíti el a fejlesztő programot, amely a tanuló különleges gondozási igényére épül és egyedi tulajdonságainak fokozatos kibontakozását szolgálja. Az egyéni fejlesztési terv komplex jellegű, kiterjed az egész személyiségre. A program elkészítése során együttműködik (együtt dolgozik) az érintett tanuló osztályfőnökével, nevelőivel.

A fejlesztés a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó fejletlen vagy sérült funkciók korrigálására, kompenzálására, az eszköztudás fejlesztésére, a felzárkóztatásra, a tanulási technikák elsajátítására, a szociális képességek fejlesztésére, az önálló életvezetésre irányul, és a programokon, tréningeken keresztül valósul meg.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység lényeges eleme a folyamatos vagy szakaszos pedagógiai diagnosztizálás. Szolgálja a korrigáló, kompenzáló tartalmak, eljárások, terápiás eszközök tervezését, megelőzheti a további – másodlagos – tünetek megjelenését. A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység során a fejlesztő programok készítésekor és elemzésekor elsődlegesen azt kell vizsgálnunk, hogy a gyógypedagógiai nevelés, a terápiás eljárás és eszközrendszer miként tud vagy tudott hozzájárulni a pszichikai, a fiziológiai funkciók zavarának korrigálásához, kompenzálásához, a funkcionális képességek csökkenéséből, a funkciók fejletlenségéből eredő zavarok kezeléséhez, a szociális szféra akadályozottságából származó hátrányok csökkentéséhez.

A tanulók fejlesztéséhez felhasználjuk tanítási órán kívüli foglalkozásokat, szolgáltatásainkat is. Kiemelt szerepet szánunk a sportköri, szakköri, énekkari, szabadidő foglalkozásainknak. E foglalkozásokon való részvételtől elsősorban a szociális kompetenciák fejlődését várjuk.

A sikeres fejlesztés feltétele a nevelői együttműködés, a műhelymunka. Ennek formái: értékelő esetmegbeszélések, problémamegoldó fórumok.

5.6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,

Célok, feladatok:

- Szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal.
- A probléma megfelelő időben történő felismerése, információgyűjtés, szűrés, diagnosztizálás.
- Egyéni fejlesztési terv kidolgozása, megszervezése és lebonyolítása.
- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- A tanítási órán differenciált foglalkozás kialakítása, a képességek szerinti csoportbontás.
- Nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai.
- Őszinte és hiteles párbeszéd kialakítása tanítványainkkal.

Képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés, felzárkóztató órák, fejlesztő pedagógiai ellátások, melyeknek célja:

- A gyerekeink az életkoruknak megfelelő korosztállyal sikeresen együtt tudjanak haladni.
- Oktatómunkánk hatékonyságának növelése.
- Kevésbé eltérő felkészültségű fiatalok hagyják el iskolánkat.
- Lehetőséget teremteni az óratervi órákon túli órakereten belül felzárkóztató programok megvalósítására.

Ezek:

- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,

- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése,
- iskolai sportkör, szakkörök,
- a tanulók szabad idejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások),
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás),
- a szülőkkel való együttműködés kapcsolatteremtés és folyamatos kapcsolattartás,
- együttműködés a kortárs csoportokkal,
- családlátogatások,
- tanulóink minél több sikerélményhez juttatása.

A fejlesztés sajátosságai és elvei:

- Azon gyermekek, akik valamilyen okból tanulási nehézségekkel, részképesség-gyengeséggel küzdenek, mindenképpen pedagógiai megsegítésre szorulnak.
- Ez a megsegítés történhet felzárkóztató, korrepetáló órákon, vagy fejlesztő és gyógypedagógus által vezetett fejlesztő pedagógiai ellátásokon.
- Minden tanulási nehézséggel és részképesség-gyengeséggel küzdő gyermeknek azonban szüksége van a *kognitív folyamatok fejlesztésére* is, amelynek részterületei: auditív és vizuális észlelés és differenciálás, figyelem, emlékezet, gondolkodás, beszéd- és anyanyelvi területek fejlesztése.
- Ezek kondicionálása a pedagógiai munka alapja, mely minden tanórán be kell, hogy épüljön az elsajátítandó ismeretek közé! Ezt a pedagógiai munkát segíti a fejlesztő pedagógus.
- A kognitív képességek 1–6 éves kor közt gyakorlódnak, összerendeződnek. Iskolába lépéskor ez tökéletesen működik, ha mégsem, akkor a gyermek vizsgálatra, majd fejlesztésre szorul.
- A gyengén tanuló gyermek magatartási gondokkal is küzd. Ez összefügg szociális hátterével és a pedagógus személyiségével. A teljesítmény– magatartás– szociális kapcsolatok az eddigi tapasztalatok alapján szoros összefüggést mutatnak.
- A gyermekek tanulási nehézségeinek, esetleg zavarának okát mindig ki kell deríteni. Azt a gyermeket, aki részképesség – gyengeség miatt nem képes olyan tanulási szinten teljesíteni, ami elvárható lenne, mindenképpen logopédiai, fejlesztőpedagógusi terápiában kell részesíteni.
- Minden gyermek összetett személyiség, problémáiban benne van a környezete, magatartása. Ebből következően különbözően nyilvánítják ki problémáikat. Ezért fontos az egyéni fejlesztés, felzárkóztatás. Fontos, hogy a felzárkóztató, fejlesztő órákon 1–2 gyermek vegyen részt, az egyéni fejlesztés hatékonysága miatt.
- Fontos a foglalkozások játékosága, a játék közbeni fejlesztés, fejlődés.
- Fontos a szellemi és mozgásos fejlesztés egyensúlya, mert az önálló személyiség tiszteletben tartásával testileg, érzelmileg egészséges gyerekek tanítása a legfőbb célunk.
- A hatékony tanulás érdekében a részterületek fejlesztése be kell, hogy épüljön a mindennapi tanórába.

A fejlesztés alapja:

A Pedagógiai Szakszolgálat és Szakértői Bizottság szakvéleményei alapján konkrét fejlesztési javaslatok szerint elkészített, egyénre szabott fejlesztési program.

A fejlesztés szervezési feltételei:

A foglalkozásokat önálló fejlesztő szobahányában tanteremben végzi, szerény tárgyi eszközök mellett végzi a fejlesztőpedagógus.

Munkáját segítik a meglévő szakmai könyvek, feladatlapok, játékok, eszközök .

A fejlesztés folyamata és a fejlesztési területek:

- A fejlesztési területek minden esetben igazodnak a gyermekek aktuális képesség- és készség szintjéhez.
- Az egyes készségeken és képességeken belül kell meghatározni azokat a részterületeket, amire a fejlesztés koncentrálni fog (mozgás-, testséma-, percepció-, verbális fejlesztés, olvasás-, írás-, matematika részképességeinek fejlesztése). A képesség- és készség fejlesztésével javulhat a tanulási teljesítmény, erősödhet a társas kapcsolat, csökken a másodlagos tünetként jelentkező magatartási nehézség is.
- A megfelelő feladattípusok kiválasztása után egy-egy terület többoldalú megerősítése következik, és ennek eredményeire épül a következő fejlesztési szakasz.
- Szülő, családtag bevonása a fejlesztési folyamatba – ha lehetséges – otthon is végezhető fejlesztő játékokkal, feladatok ajánlásával, és az elfogadást segítő tanácsokkal.
- A fejlesztés során rugalmasan kell a terhelést, a feladatokat, az ütemezést változtatni a tanító nevelőkkel, iskolapszichológussal történt konzultáció után.

5.6.3. A tehetség, a képességek kibontakoztatása

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség,

Kiindulópontunk, hogy a tehetség milyensége és mértéke egyénenként változó, ezért a fejlesztés során alkalmazott eljárások, tevékenységek, csak egyéni, differenciáltak, a tanulók pillanatnyi helyzetére szabottak lehetnek.

A tehetségek feltárása érdekében sokoldalú tevékenységkínálatot valósítunk meg.

- Iskolánkban tehetséggondozást első szinten a tantárgyi programokon belül, a tanítási órákon valósítunk meg.
- A fejlesztés második szintjét a kötelező tanulási időn túl igénybe vehető iskolai szolgáltatásaink alkotják.

Célok, feladatok:

- Tanulóink adottságainak, képességeinek felderítése, a tehetségek felismerése, azonosítása.
- A tehetséggondozás lehetőségének kidolgozása, a fejlesztés színtereinek meghatározása.
- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Olyan készségek kialakítása, amelyek révén képesek a tanulók önállóan, kreatívan ismereteket szerezni, azokat alkalmazni.
- Szakkörök, iskolai sportkör szervezése, pályázatokon való részvétel ösztönzése.
- Helyi és egyéb szervezésű versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális).
- Továbbképzéseken a tehetséges tanulók oktatásához szükséges pedagógiai képességek megszerzése, a tehetség felismerésének elsajátítása.

A tehetséggondozás színterei:

- differenciált egyéni foglalkozások
- differenciált csoportos foglalkozások
- képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítések
- szakkörök
- sportkör
- speciális tanfolyamok, előadások: egészséges életmódra felkészítő, pályaválasztást, önismereteket segítő, KRESZ, baleset-megelőzés
- helyi versenyek (tanulmányi, sport, kulturális)
- felkészítés tanulmányi és más – tanulóknak hirdetett- versenyekre

- felkészítés felvételi és pályaalkalmassági vizsgákra
- kötetlen tárgyú konzultáció a nevelőkkel
- egyéni, öntevékeny könyvtárhasználat
- egyéni, öntevékeny számítógép-használat
- a sportudvar és a tornaterem csoportos használata
- a szabadidő hasznos eltöltését segítő foglalkozások, játékos versenyek, tánc, kirándulás, filmvetítés, színház-múzeumlátogatások
- felkészítés német alapfokú nyelvvizsgára

A tehetség kibontakoztatását az IPR működtetése során bevezetésre kerülő módszertani elemekkel is segítjük.

5.6.4. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

Hátrányos helyzetű gyermek, tanuló: az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

Célok, feladatok:

- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés, mely a pedagógiai program mellékletét képező „Intézményi integrációs program” alapján folyik;
- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- gyermekvédelmi feladatok ellátása
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő pedagógiai ellátások;
- a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása, felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára
- egyéni foglalkozások;
- a tanulók háromhavonkénti fejlesztő értékelése a szülőkkel közösen;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése, az eredményes középiskolai felvétel elősegítése
- egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő pedagógiai ellátások szervezése
- iskolai sportkör, szakkörök
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok)
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások)
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás)
- a szülőkkel való együttműködés
- családlátogatások
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Szociálisan hátrányos helyzetűnek tekintjük azokat a tanulókat, akiket különböző jellegű szociális tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben.

Szociálisan hátrányosnak minősítjük mindazokat, akiknek családjában a következő negatív jellemzők tapasztalhatók:

- munkanélküliség (ebből fakadó megélhetési gondok, viták, idegrendszeri betegségek)
- válás (csonka családok)
- alkoholizmus (következményei: pénztelenség, szervi betegségek, testi fenyítés, szégyenérzet, tudatzavar, magatartási zavarok)
- rossz lakásviszonyok, túlságosan alacsony jövedelem
- a családot összetartó érzelem hiánya
- egészségügyi problémák, fogyatékoság
- lakókörnyezet negatív hatásai
- éhezés
- túlzott elvárások a szülők részéről
- érdektelenség, céltalanság
- bejárás
- helytelen nevelői magatartás

Céljaink:

- A szociális háttér megismerése, a problémák feltérképezése.
- Felvilágosító munka megszervezése.
- Segíteni a szociálisan hátrányban lévő gyereket képességei kibontakoztatásában.
- A hátránykompenzáció segítségével az esélyegyenlőség elősegítése.
- Megakadályozni a gyerekek káros szenvedélyekhez és deviáns csoportokhoz való fordulását.
- Felderíteni a gyerekek magatartásában, tanulásában, egészségi állapotában bekövetkezett rossz irányú változásokat.

Feladataink:

- Az iskolánk legfontosabb feladata a társadalom negatív példáinak ellensúlyozása.
- Segítségnyújtás a helyes értékrend kialakításához.
- Rendszeres kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás az iskola és a szülői ház között.
- Felvilágosítás a szociális juttatások lehetőségeiről.
- Napközis foglalkozások szervezése, étkezési kérelmek támogatása.
- A másság elfogadásának fejlesztése.
- Alapítványi támogatások igénybevétele.
- Tanulási esélyegyenlőség biztosítása

Szociális szolgáltatásaink:

- napközis ellátás,
- önkormányzati segély, egyéb szociális támogatás kezdeményezése,
- ingyenes étkeztetés (jogszabályok szerint),
- önkéntes részvételre épülő sport és kulturális programok, kirándulások támogatása
- gyermekközösségeink számára lehetőség, hogy programjaink megvalósításához az Almáskamarás Almáskamarásért Közalapítványtól és a Német Nemzetiségi Önkormányzat támogatást kérjenek.

5.7. Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló: az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé. Intézkedések az osztályfőnök feladatai közt jelenik meg.

Biztosítjuk a 20/2012. (VII. 31.) EMMI rendeletnek megfelelően a szociokulturális hátránnyal érkező tanulóink számára a képesség- kibontakoztató és integrációs felkészítést.

5.8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje
Az intézményben diákönkormányzat (DÖK) tevékenykedik, eljárhat a nevelési-oktatási intézmény egészét érintő ügyekben.

A Diákönkormányzat célja, feladata:

- A DÖK fő feladata, hogy tagjainak és az iskola tanulóközösségének érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekeiben eljárjon
- A DÖK tevékenysége kiterjed a tanulókat érintő valamennyi kérdésre
- A DÖK a tanulói érdekképviselően túl részt vesz az iskolai élet szervezésében, segítésében, úgymint: tanulmányi munka, sportélet, kulturális programok, stb.

A Diákönkormányzat a köznevelési törvény rendelkezései szerint a következő jogokkal rendelkezik:

- A nevelőtestület véleményének kikérésével dönt saját működési rendjének és munkaprogramjának meghatározásáról, tisztségviselőinek megválasztásáról.
- Joga van térítésmentesen használni az iskola helyiségeit, berendezéseit.
- Véleményezési jogot gyakorol az iskolai SZMSZ megalkotásakor és módosításakor.
- Véleményezési, javaslattevő joggal rendelkezik az iskola működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben, úgymint:
 - házirend összeállításában,
 - a tanulók jutalmazásában és fegyelmi ügyekben,
 - kulturális és iskolán kívüli programok szervezésében.

A DÖK kötelességei:

- A választott tagok kötelesek választóikat (ODB - tagok) rendszeresen tájékoztatni a Diákönkormányzat döntéseiről, munkájáról.

5.9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái
Az iskola pedagógiai programját, házirendjét a szülők, a tanulók, a pedagógusok együttes véleményének figyelembevételével dolgoztuk ki. Eredményes nevelőmunkát ezután is csak akkor végezhetünk, ha folyamatos a három oldal együttműködése.

Az együttműködés fórumai:

- szülői értekezletek,
- az Iskola Szülői Munkaközösség ülései,
- családlátogatások,
- fogadóórák,
- nyílt tanítási órák,
- iskolai- és osztályrendezvények,
- diákönkormányzat vezetőségi tanácskozásai,
- diákközgyűlések,
- nevelőtestületi értekezletek,
- az IPR keretében háromhavonta megtartott szülő – tanár - tanuló értékelés.

Ezekon a fórumokon megteremtjük a véleménycsere és a véleménynyilvánítás módjait.

Együtműködés a szülőkkel

- Intézményünkben Iskolai Szülői Munkaközösség működik, amely képvisleti úton választott szülői szervezet. Képviseli az iskola valamennyi tanulójának szüleit.
- A szülői munkaközösséggel az intézményvezető, az osztály szülői szervezetével az osztályfőnök tart kapcsolatot.
- Az együtműködés felsorolt fórumain a felek rendszeresen tájékoztatják egymást, az Iskolai Szülői Munkaközösség ezeken a fórumokon gyakorolja a jogszabályokban biztosított egyetértési, véleményezési jogait.
- Az iskolai szülői munkaközösség elnöke és az intézmény vezetője közvetlen kapcsolatot tart, megbeszélésükről tájékoztatják a képviseltek.
- A szülők csoportos tájékoztatása a szülői értekezleteken történik.
- Az osztályfőnök osztálya szülői közössége számára évente legalább két szülői értekezletet tart.
- A felmerült iskolai problémák megoldására, a szülői munkaközösség véleményének és egyetértésének kikérésére az intézményvezető, az osztályfőnök és a szülői munkaközösség képviselője rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze.

Együtműködés a tanulókkal

- Iskolánkban diákönkormányzat működik, munkáját vezető tanár segíti.
- A diákönkormányzatot segítő tanár rendszeres kapcsolatot tart az intézményvezetővel.
- A diákbizottság vezetősége által megbízott tanulók képviselik a tanulók közösségét az iskola vezetőjével, a nevelőtestület tagjaival folytatott megbeszéléseken és az iskolai értekezleteken.
- Az iskola tanulóközösségének legmagasabb szintű tájékoztató fóruma a diákközgyűlés. Összehívhatja az intézményvezető és a DÖK vezetősége.
- A tanulók egyéni gondjaikkal közvetlenül is felkereshetik az intézmény vezetőjét, tanárait.

Az együtműködés továbbfejlesztésének lehetőségei:

- Az említett fórumok felhasználásával folyamatossá és rendszeressé tesszük a tájékoztatást, véleménycserét oktató-nevelő munkánk eredményeiről, terveinkről, gondjainkról.
- Bővítjük az együttlét alkalmait kirándulások, sport, játék és ünnepi rendezvények közös szervezésével.
- A minőségi körök munkájába bevonjuk a szülőket is.
- A tanulókat és a szülőket ért sérelmeket, vélt sérelmeket személyes beszélgetéssorán azonnal tisztázzuk, ha szükséges felhasználjuk az erre alkalmas fórumokat is. (panaszbizottság, diákönkormányzat, Iskolai Szülői Munkaközösség vezetőségi ülése...)

5.10. Tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- belső mérés
- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga.

Alapvizsgát tesznek a 8.osztályos tanulók tanév végén június első hetében,

írásbeli vizsga:

matematika tantárgyból

szóbeli vizsga:

történelem tantárgyból

magyar nyelv és irodalom tantárgyból
német nemzetiségi nyelv tantárgyból

2016/2017-es tanévtől német nyelv és irodalom tantárgyból.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel

- osztályozó és pótló vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább egy hónappal,
- javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor), majd a vizsgaidőpontja előtt legalább egy hónappal közölni kell.

A javító vizsgák a tanév rendje szerint augusztus 15-étől augusztus 31-éig kerülnek lebonyolításra.

Az osztályozó vizsgák a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kerülnek megszervezésre.

A vizsgák időpontját az intézményvezető jelöli ki.

A javító- és osztályozó vizsga követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a munkaközösségek, illetve a szaktanárok állapítják meg. A követelményeket és az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programja és házirendje tartalmazza.

A tanulmányok alatti vizsgák állhatnak *írásbeli, szóbeli és gyakorlati* vizsgarészekből.

A tanulmányok alatti vizsgákon iskolánkban az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgát tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika/Hit- és erkölcsstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Életvitel és gyakorlat		SZÓBELI	GYAKORLATI
Informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Etika/Hit- és erkölcsstan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia-egészségstan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Mozgóképkultúra és médiaismeret		SZÓBELI	
Informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat		SZÓBELI	GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

Értékelés: Az iskola helyi tantervében meghatározottaknak megfelelően.

A vizsgák rendje:

Az iskola pedagógusai jeleznek az adott tanuló osztályfőnökének, ha a tanulónak előreláthatóan osztályozó vizsgát kell tennie.

Az osztályfőnökök legkésőbb egy hónappal a félévi és év végi osztályzatok lezárása előtt összegyűjtik és leadják az intézményvezetőnek azon tanulók névsorát (osztályukra vonatkozóan), akik számára osztályozó vizsgát kell szervezni.

Az intézményvezető - a nevelőtestület döntésének megfelelően - gondoskodik az osztályozó vizsgák megszervezéséről.

A vizsgákra a vizsgázó tanulónak nem kell írásban jelentkeznie.

A vizsgabizottság munkáját és a vizsgát az iskola intézményvezetője készíti elő. Kijelöli a vizsga időpontját, kiadja a vizsgával kapcsolatos feladatokat, megbízásokat. Intézkedik arról, hogy a vizsgázó

tanuló és szülei, a vizsga napját megelőzően legalább két héttel írásbeli értesítést is kapjanak a vizsga időpontjáról és helyéről.

Tanulmányok alatti vizsgát a vizsgázó háromtagú bizottság előtt teszi. A bizottság elnökét és tagjait az intézményvezető jelöli ki. A vizsgabizottság elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, a vizsga szervezéséért. A bizottság határozatát szótöbbséggel hozza.

A tantárgyanként és évfolyamonként meghatározott vizsgarészekből az adott tárgyat készítő szaktanárok – a megjelölt követelmények alapján kérdéseket (tételeket) állítanak össze. Vizsgarészenként 15-15 tétel közül húz egyet-egyet a vizsgázó. A feleletek tantárgyankénti összesítése alapján történik a vizsgázó értékelése.

A vizsga befejezése után a vizsgabizottság elnöke közli a vizsga eredményét.

A vizsga eredményét az osztályfőnök írja be a törzskönyvbe, bizonyítványba és az osztálynaplóba.

A tanulmányok alatti vizsgák nem nyilvánosak. A vizsgán a vizsgázó és a vizsgabizottság tagjai vannak jelen. A vizsgákról jegyzőkönyvet kell készíteni. A vizsgajegyzőkönyveket az iskolatitkár az irattárba helyezi és gondoskodik az irattári terv szerinti megőrzéséről.

Az osztályozó- és javítóvizsgáról igazolatlanul távol maradó tanuló tanulmányait az osztály megismétlésével köteles folytatni. Igazolt távollét esetén az intézményvezető újabb vizsgaidőpontot jelöl ki.

5.11. A tanulói átvétel helyi szabályai

A tanulók átvételét a törvény szabályai szerint határozza meg.

Az átvétel jelentkezés alapján történik. Az átvételről az iskola intézményvezetője dönt.

Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – mely az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Tanközettség törvényes életkorának megállapítása 6 éves kor, ezen csak Oktatási Hivatal engedélyezése által lehet módosítani.

A tanulók átvétele

- A székhely és más intézmény közötti átiratkozás elbírálása az igazgató jogkörébe tartozik.

A felvétel során alkalmazott eljárás:

Az iskola vezetése elbeszélget a leendő tanulóval és a szülővel az iskolaváltás okairól, az iskola elvárásairól, házirendjéről. Az első tanórákon, illetve dolgozatíráskor felmerülő hiányosságokat az osztálytanító, illetve szaktanár irányításával a tanuló egyénileg pótolja. Speciális nyelv- és emelt szintű matematika oktatásunk óraszámjai miatt a tagozatra történő átvétel feltétele, ha a szülő vállalja, hogy gyermeke a tananyagot pótolja. A pótlás időtartama egyéni elbírálás alá esik - melyet a szaktanárok állapítanak meg -, de legkésőbb a tanév vége. Ezen idő letelte után a tanuló vizsgát tesz. Amennyiben a tanuló első félévben érkezik, a félévi osztályzat alól mentességet kaphat, s helyette a szaktanár szóveges értékeléssel értesít heti a szülőt az eddig elért eredményről. Ha a tanuló a második félévben érkezik és valamelyik tantárgyat addig nem tanulta, indokolt esetben egy teljes tanévet is kaphat a felzárkózásra.

Ha a tanuló külföldről érkezik, vagy előző iskolájában egyéni munkarend szerint tanult, különbözeti vizsgát köteles tenni az igazgató által meghatározott tantárgyakból.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél, átvételénél be kell mutatni:

- a tanuló személyazonosítására alkalmas, a tanuló nevére kiállított személyi azonosító és lakcímet igazoló hatósági igazolványt, a szülő személyi igazolványát,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

Az iskola kötelező beiskolázási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola intézményvezetője dönt.

Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az intézményvezető a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az intézményvezető-helyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökének véleményét.

Intézményünkbe történő ~~felvétel~~ és átvétel esetén előnyt élvez az a tanuló, akinek szülője német nemzetiségi csoporthoz tartozónak vallja magát.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló:

- szülője, testvére beteg vagy fogyatékkal élő,
- testvére az intézmény tanulója,
- szülőjének munkahelye az iskola körzetében található,
- az iskola lakóhelyétől, illetve tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

5.12. Egyéni munkarend

A tankötelezettség iskolába járással teljesíthető. Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. A szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló a kérelmet a tanévet megelőző június 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ezen időpontot követően csak abban az esetben nyújtható be kérelem, ha a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítését megakadályozó körülmény merül fel. Jogszabályban meghatározott esetben az egyéni munkarendet biztosítani kell. Ha az egyéni munkarendben tanuló neki felrőható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola igazgatója értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség vagy a sajátos nevelési igény miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy tartós gyógykezelés miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytatók egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésére az iskolának tanulónként az osztályok heti időkeretén felül átlag heti tíz óra áll a rendelkezésre. A sajátos nevelési igény miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytató tanulók esetében az e bekezdésben meghatározott időkereten belül kell biztosítani az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat. Az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó, szakértői bizottság szakértői véleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján.

6. Az iskola helyi tanterve 2012

Az intézmény az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet kerettantervét alkalmazza.

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi tantervre épül:

- Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára
- Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára
- Kerettanterv a német nemzetiségi nevelés-oktatásra az általános iskola 1-4. évfolyamára

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

A miniszter által kiadott kerettantervben évfolyamonként meghatározott szabadon tervezhető órák számát az alábbiak szerint használtuk fel:

- Főképpen a német nyelv és irodalom oktatására szántuk felhasználni az időkeretet, a nemzetiségi nyelvoktató formából adódó sajátosság szerint
- Az informatikát 4. évfolyamtól kezdődően tanítjuk, mert fontosnak tarjuk az informatikai ismeretek korai elsajátítását, bővítését, a digitális kompetencia fejlesztését.
- A tudomány és technika gyors fejlődése, a praktikus ismeretek fontossága miatt a technika, életvitel és gyakorlat tantárgyat 8. évfolyamra is terveztük.

Iskolánk miniszter által kiadott kerettantervben szereplő választható („*A változat*” illetve „*B változat*”) kerettantervek közül az alábbi tantervek alapján tanít:

ÉVFOLYAM	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
1-4. évfolyam	Ének-zene <i>A változat</i>
5-8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom <i>B változat</i>
5-8. évfolyam	Biológia-egészségtan <i>A változat</i>
5-8. évfolyam	Fizika <i>B változat</i>
5-8. évfolyam	Ének-zene <i>A változat</i>
7-8. évfolyam	Kémia <i>B változat</i>
5-8. évfolyam	Technika, életvitel és gyakorlat <i>B változat</i>

6.1. Tantárgyi struktúra és óraszámok

6.1.1. Az iskola helyi tanterve 1-4. évfolyam számára

6.1.1.1. Az iskola helyi tantervének évi óraszámai (1-4.évfolyamon)

Alkalmazandó: 2013. szeptember 1-től felmenő rendszerben.

Tantárgyak/évfolyam	1.o.	2.o.	3.o.	4.o.
Magyar nyelv és irodalom	252	252	252	288
Német nyelv és irodalom	180	180	180	180
Német népismeret	36	36	36	36
Matematika	144	144	144	144
Etika/Hit-és erkölcsstan	36	36	36	36
Környezetismeret	36	36	36	36
Ének-zene	36	36	36	36
Vizuális kultúra	36	36	36	36
Technika, életvitel és gyakorlat	36	36	36	36
Testnevelés és sport	180	180	180	180
Informatika				36
KÖTELEZŐ ÓRASZÁM	972	972	972	1044

2013/2014. tanévben alkalmazandó: 1. évfolyam

2014/2015. tanévben alkalmazandó: 1. és 2. évfolyam

2015/2016. tanévben alkalmazandó: 1. 2. és 3. évfolyam

2016/2017. tanévben alkalmazandó: 1-4. évfolyam

6.1.1.2. Az iskola helyi tantervének heti óraszámai (1-4. évfolyam)

Alkalmazandó: 2013. szeptember 1-től felmenő rendszerben.

Tantárgyak/évfolyam	1.o.	2.o.	3.o.	4.o.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	8
Német nyelv és irodalom	5	5	5	5
Német népismeret	1	1	1	1
Matematika	4	4	4	4
Etika/Hit-és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Informatika				1
KÖTELEZŐ ÓRASZÁM	27	27	27	29

6.1.1.3. A NAT műveltségterületeinek megjelenése a tantárgyak rendszerében

Jelen kerettantervi változat a NAT valamennyi műveltségterületének – alsó tagozatra meghatározott-fejlesztési tartalmait belefoglalja a fenti tantárgyak rendszerébe. A műveltségterületek és a tantárgyak megfeleltetését az alábbi táblázat mutatja.

A NAT műveltségi területei	Tantárgyak
Magyar nyelv és irodalom Ember és társadalom <i>Művészetek: (Dráma és tánc)</i> <i>Informatika (Könyvtári informatika)</i>	Magyar nyelv és irodalom
<i>Matematika</i>	Matematika
<i>Informatika</i>	Informatika
<i>Élő idegen nyelv</i>	Idegen nyelv
<i>Ember a természetben</i> <i>Ember és társadalom</i>	Környezetismeret
<i>Művészetek</i> <i>Ember és társadalom</i>	Ének-zene
<i>Művészetek</i>	Rajz- és vizuális kultúra
<i>Életvitel és gyakorlati ismeretek</i> <i>Ember és társadalom</i> <i>Ember a természetben</i>	Technika és életvitel
<i>Testnevelés és sport</i>	Testnevelés és sport

Helyi tantervünk éves óraszámai (1-4. évfolyam)

Alkalmazandó: 2013. szeptember 1-től kimenő rendszerben.

Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	259	259	259	296
Matematika	111	111	111	148
Informatika				37
Idegen nyelv				111
Környezetismeret	37	37	37	37
Ének-zene	37	37	37	37
Rajz és vizuális kultúra	37	37	37	37
Technika és életvitel	37	37	37	37
Testnevelés és sport	111	111/185	111/185/	111/185
Kötelező óraszám összesen	629	629/703	629/703	851/925
Német nemzetiségi nyelv	185	185	185	74
Kötelező óraszám törvényben	814	814/888	814/888	925/999

Köznevelési törvény 97. § (6) A 27. § (11) bekezdés szerinti mindennapos testnevelést az iskolai nevelés-oktatás első, ötödik, kilencedik évfolyamán 2012. szeptember 1-jétől kezdődően felmenő rendszerben kell megszervezni. Ezekben az évfolyamokon alkalmazott helyi tantervbe legalább heti öt testnevelés órát kell beépíteni.

2013/2014. tanév alkalmazandó: 2. 3. 4. évfolyamon

2014/2015. tanév alkalmazandó: 3. 4. évfolyamon

2015/2016. tanév alkalmazandó: 4. évfolyamon

6.1.1.4. Helyi tantervünk heti óraszámai (1-4. évfolyam)

Alkalmazandó: 2013. szeptember 1-től kimenő rendszerben.

Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	8
Matematika	3	3	3	4
Informatika				1
Idegen nyelv				3
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	1	1	1	1
Rajz és vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika és életvitel	1	1	1	1
Testnevelés és sport	3	3/5	3/5	3/5
Kötelező óraszám összesen	17	17/19	17/19	23/25
Német nemzetiségi nyelv	5	5	5	2
Kötelező óraszám törvényben	22	22/24	22/24	25/27

2013/2014. tanév alkalmazandó: 2. 3. 4. évfolyamon

2014/2015. tanév alkalmazandó: 3. 4. évfolyamon

2015/2016. tanév alkalmazandó: 4. évfolyamon

6.2. Tantárgyi struktúra és óraszámok

A választott kerettanterv, az iskolában tanított kötelező és nem kötelező (választható) tantárgyak és óraszámok (óraterv)

Iskolánk miniszter által kiadott kerettantervben szereplő választható („*A változat*” illetve „*B változat*”) kerettantervek közül az alábbi tantervek alapján tanít:

ÉVFOLYAM	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
1-4. évfolyam	Ének-zene <i>A változat</i>
5-8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom <i>B változat</i>
5-8. évfolyam	Biológia-egészségtan <i>A változat</i>
5-8. évfolyam	Fizika <i>B változat</i>
5-8. évfolyam	Ének-zene <i>A változat</i>
7-8. évfolyam	Kémia <i>B változat</i>
5-8. évfolyam	Technika, életvitel és gyakorlat <i>B változat</i>

A jelenlegi központi kerettanterv-változatok a korábbi OM kerettantervektől eltérően két évfolyamra határozzák meg a tananyagot és a követelményeket. Így a legfontosabb feladatnak azt tartottuk, hogy az ajánlásunkban javaslatot tegyünk a tananyagok évfolyamonkénti bontására és az egyes tematikai egységekhez tartozó órakeret meghatározására.

6.2.1. Az iskola helyi tanterve 5-8. évfolyam számára

6.2.1.1. Az iskola helyi tantervének évi óraszámai (5-8.évfolyamon)

Helyi tantervünk éves óraszámai (5-8. évfolyam)

Alkalmazandó: 2013. szeptember 1-től felmenő rendszerben.

Tantárgyak/évfolyam	5.o.	6.o.	7.o.	8.o.
Magyar nyelv és irodalom	144	144	144	144
Német nyelv és irodalom	180	180	180	180
Német népismeret	36	36	36	36
Matematika	144	144	144	144
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	72	72	72	72
Etika/Hit-és erkölestan	36	36	36	36
Természetismeret	72	72		
Biológia-egészségtan			54	54
Fizika			54	54
Kémia			54	54
Földrajz			54	54
Ének-zene	36	36	36	36
Vizuális kultúra	36	36	36	36
Informatika	36	36	36	36
Technika, életvitel és gyakorlat	36	36	36	36
Testnevelés és sport	180	180	180	180
Osztályfőnöki	36	36	36	36
KÖTELEZŐ ÓRASZÁM	1044	1044	1188	1188

2013/2014. tanévben alkalmazandó: 5. évfolyam

2014/2015. tanévben alkalmazandó: 5. és 6. évfolyam

2015/2016. tanévben alkalmazandó: 5. 6. és 7. évfolyam

2016/2017. tanévben alkalmazandó: 5-8. évfolyam

6.2.1.2. Az iskola helyi tantervének heti óraszámai (5-8.évfolyamon)

Alkalmazandó: 2013. szeptember 1-től felmenő rendszerben.

Tantárgyak/évfolyam	5.o.	6.o.	7.o.	8.o.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Német nyelv és irodalom	5	5	5	5
Német népismeret	1	1	1	1
Matematika	4	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Etika/Hit-és erkölcsstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		
Biológia			1,5	1,5
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
KÖTELEZŐ ÓRASZÁM	29	29	33	33

2013/2014. tanévben alkalmazandó: 5. évfolyam

2014/2015. tanévben alkalmazandó: 5. és 6. évfolyam

2015/2016. tanévben alkalmazandó: 5. 6. és 7. évfolyam

2016/2017. tanévben alkalmazandó: 5-8. évfolyam

6.2.1.3. A NAT műveltségterületeinek megjelenése az 5-8. évfolyam tantárgyi rendszerében

Jelen kerettantervi változat a NAT valamennyi műveltségterületének 5-8. évfolyamra meghatározott fejlesztési feladatait befoglalja a tantárgyak rendszerébe. A műveltségterületek és a tantárgyak megfeleltetését az alábbi táblázat mutatja.

A NAT műveltségi területei	Tantárgyak
<i>Magyar nyelv és irodalom</i>	Magyar nyelv és irodalom (dráma)
<i>Élő idegen nyelv</i>	Idegen nyelv
<i>Matematika</i>	Matematika
<i>Ember és társadalom</i>	Történelem és állampolgári ismeretek (hon és népismeret)
	Ember és társadalomismeret, etika
<i>Ember a természetben</i>	Természetismeret
	Fizika
	Biológia és egészségtan
	Kémia
	Egészségtan
<i>Földünk-környezetünk</i>	Földrajz
<i>Művészetek</i>	Magyar nyelv és irodalom (dráma)
	Ének-zene
	Rajz
	Mozgóképkultúra és médiaismeret
	Testnevelés és sport (tánc)
<i>Informatika</i>	Informatika
<i>Életvitel és gyakorlati ismeretek</i>	Technika és életvitel
<i>Testnevelés és sport</i>	Testnevelés és sport (tánc)

6.2.1.4. Helyi tantervünk éves óraszámai (5-8. évfolyam)

Alkalmazandó: 2013. szeptember 1-től kimenő rendszerben.

Tantárgy	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom (dráma)	148	148	129,5	129,5
Történelem és állampolgári ismeretek (hon és népismeret)	74	74	74	74
Német nyelv/Német nemzetiségi nyelv és irodalom	185	185	185	185
Matematika	148	111	111	111
Informatika	18,5	37	37	37
Természetismeret	74	55,5		
Fizika			55,5	55,5
Biológia és egészségtan			55,5	55,5
Kémia			55,5	55,5
Földrajz		37	55,5	55,5
Ének-zene	37	37	37	37
Rajz	55,5	55,5	37	18,5
Mozgóképkultúra és médiaismeret				37
Technika és életvitel	37	37	37	18,5
Testnevelés és sport (tánc)	185	111/185	111/185	111/185
Ember és társadalomismeret, etika			18,5	18,5
Osztályfőnöki	37	18,5	18,5	18,5
Egészségtan		18,5		
Kötelező óraszám a törvény alapján	999	925/999	1017,5/1091,5	1017,5/1091,5

Köznevelési törvény 97. § (6) A 27. § (11) bekezdés szerinti mindennapos testnevelést az iskolai nevelés-oktatás első, ötödik, kilencedik évfolyamán 2012. szeptember 1-jétől kezdődően felmenő rendszerben kell megszervezni. Ezekben az évfolyamokon alkalmazott helyi tantervbe legalább heti öt testnevelés órát kell beépíteni.

2013/2014. tanév alkalmazandó: 6. 7. 8. évfolyamon.

2014/2015. tanév alkalmazandó: 7. 8. évfolyamon.

2015/2016. tanév alkalmazandó: 8. évfolyamon.

Helyi tantervünk heti óraszámai (5-8. évfolyam)

Alkalmazandó: 2013.szeptember 1-től kimenő rendszerben.

Tantárgy	5.évf	6.évf	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom (dráma)	4	4	3,5	3,5
Történelem és állampolgári ismeretek (hon és népismeret)	2	2	2	2
Német nyelv/Német nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5
Matematika	4	3	3	3
Informatika	0,5	1	1	1
Természetismeret	2	1,5		
Fizika			1,5	1,5
Biológia és egészségtan			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz		1	1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Rajz	1,5	1,5	1	0,5
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1
Technika és életvitel	1	1	1	0,5
Testnevelés és sport (tánc)	5	5	3/5	3/5
Ember és társadalomismeret, etika			0,5	0,5
Osztályfőnöki	1	0,5	0,5	0,5
Egészségtan		0,5		
Heti óraszám	27	27	27,5/29,5	27,5/29,5

Köznevelési törvény 97. § (6) A 27. § (11) bekezdés szerinti mindennapos testnevelést az iskolai nevelés-oktatás első, ötödik, kilencedik évfolyamán 2012. szeptember 1-jétől kezdődően felmenő rendszerben kell megszervezni. Ezekben az évfolyamokon alkalmazott helyi tantervbe legalább heti öt testnevelés órát kell beépíteni.

2013/2014. tanév alkalmazandó: 6. 7. 8. évfolyam

2014/2015. tanév alkalmazandó: 7. és 8. évfolyam

2015/2016. tanév alkalmazandó: 8. évfolyam

7. Az iskola helyi tanterve 2020

Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet, amely a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításaként kerül bevezetésre, az Oktatási Hivatal kerettantervi javaslata alapján.

2020.09.01-től, 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben az első és ötödik évfolyamon az oktató – nevelő munka alapját képező NAT 2020 bevezetésre kerül és az új Helyi Tanterv.

	1.o	2.o	3.o	4.o	5.o	6.o	7.o	8.o
2020/2021 tanév	Nat 2020	Nat 2012	Nat 2012	Nat 2012	Nat 2020	Nat 2012	Nat 2012	Nat 2012
2021/2022 tanév	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2012	Nat 2012	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2012	Nat 2012
2022/2023 tanév	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2012	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2012
2023/2024 tanév	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2020

7.1. Tantárgyi struktúra és óraszámok az iskola helyi tantervének éves óraszámai (1-8.évfolyamon)

7.1.1. Az iskola helyi tantervének éves óraszámai

2020-as tanterv tantárgyi felosztása

Évfolyam	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom	252	252	180	180	72	72	36	36
nemzetiségi nyelv és irodalom					72	72	72	72
matematika	180	180	180	180	180	180	180	180
történelem	144	144	144	144	144	144	108	108
állampolgári ismeretek					72	72	72	72
hon- és népismeret: integrálva						(36)		36
nemzetiségi népismeret	36	36	36	36	36	36	36	36
Etika / hit- és erkölcsan	36	36	36	36	36	36	36	36
környezetismeret			36	36				
természettudomány					72	72		
kémia							36	72
fizika							36	72
biológia							72	36
földrajz							72	36
ének-zene	36	36	36	36	36	36	36	36
vizuális kultúra	36	36	36	36	36	36	36	
dráma és színház tömbösítve					(36)			
technika és tervezés	36	36	36	36	36	36		
digitális kultúra			36	36	36	36	36	36
testnevelés	180	180	180	180	180	180	180	180
közösségi nevelés					36	36	36	36
Jelen ajánlás szerinti óraszám	936	936	936	936	1044	1044	1080	1080
Jelenlegi óraszám	26	26	26	26	29	29	30	30

7.1.2. Az iskola helyi tantervének heti óraszámjai

	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai, heti óraszámok							
Évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5	5	5	5	5
matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon- és népismeret: integrálva						(1)		
nemzetiségi népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1
Etika / hit- és erkölcsan	1	1	1	1	1	1	1	1
környezetismeret			1	1				
természettudomány					2	2		
kémia							1	2
fizika							1	2
biológia							2	1
földrajz							2	1
ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	
dráma és színház tömbösítve					(1)			
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1		
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés					1	1	1	1
óraszám	26	26	26	26	29	29	30	30

7.2. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- 1) Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében szöveges értékelést alkalmazunk.
- 2) Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel fejezzük ki, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul.
- 3) A második évfolyam második félévétől és a magasabb évfolyamokon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel értékeljük, félévkor és év végén osztályzatokkal minősítjük.
- 4) **Hit- és erkölcstan/ Etika** tantárgy előmenetelét 1-8.évfolyamon, felmenő rendszerben, félévkor és év végén szöveges értékeléssel zárjuk.
- 5) A **hon- és népismeret** tantárgy oktatása a hatodik évfolyamon integrált formában történik. Integrálás a következő tantárgyakba történik: magyar nyelv és irodalom, etika, technika és tervezés, természettudomány, testnevelés, ének-zene, közösségi nevelés, vizuális kultúra. Az adott tantárgyak értékelése szövegesen történik, a hon és népismeret integrált tantárgy értékelését tartalmazza.
- 6) **Dráma és színház** tantárgy oktatása az ötödik évfolyamon tömbösített formában történik. Értékelése szövegesen történik a Pedagógiai Programban meghatározott egyéb szöveges értékeléshez hasonlóan.
- 7) **Nemzetiségi népismeret:** előmenetelét 1-2. évfolyamon félévkor és 1. évfolyamon év végén szöveges értékeléssel zárjuk. 3-8. évfolyamon félévkor és 2-8. évfolyamon év végén érdemjeggyel történik az osztályozás.
- 8) A közlekedési ismeretekkel kapcsolatos tananyagrészt oktatása, a tanulók értékelése, minősítése során az oktatásért felelős miniszter által jóváhagyott elektronikus tanulmányi rendszerben e célra kifejlesztett program is használható.

7.3. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, formái, magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel vagy szövegesen értékeli, félévkor és tanítási év végén osztályzattal vagy szövegesen minősíti. Az érdemjegyekről a tanulót, a tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az iskola az osztályzatról a tanulót, tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti.

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi.

A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi – rendeletben meghatározottak szerint – az intézményvezető mentesíti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól.

7.3.1. Az ellenőrzés és értékelés formái, céljai

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését: *diagnosztikus, formatív és szummatív* formában.

- **Diagnosztikus** módszert alkalmazunk új ismeretek feldolgozásához, a gyerekek előzetes tudásának felméréséhez. Ez történhet írásban, szóban, de valamilyen cselekvés, tanulói aktivitás részeként is. Célja: helyzetfeltárás, az egyénre, csoportra szabott nevelési-oktatási stratégiakialakítása.

- **Formatív**értékelésre akkor kerül sor, amikor egy új anyagrész feldolgozásában már teljesen elmerült a tanulócsoporthoz, és tudni szeretnénk, hogy a gyerekek ténylegesen mennyit is értettek meg belőle. Ez szintén történhet szóban és írásban is.

Célja : a folyamat közbeni irányítás, segítség, korrekció.

- **Szummatív**, lezáró, összegző értékelést használunk, amikor teljes mértékben befejeztük az adott anyagrész feldolgozását. Ez többféleképpen is történhet: témazáró dolgozat formájában, év végi osztályzatként stb.

Célja: összegzés, adott téma, tantárgy, időszak vagy tanév eredményességének megállapítása. Az osztályzatok mindig szummatív funkciót töltenek be még akkor is, ha formatív (megerősítési) szerepük is jelentős.

Az ellenőrzés célja: tájékozódni arról, hogy pedagógiai céljaink elérésének folyamatában hol tartunk és milyen ütemben haladunk.

Az értékelés célja: segíteni a tanulót és a pedagógust a folyamatos fejlődésben, megtalálni a leghatékonyabb pedagógiai eljárásokat a személyiségfejlesztéshez, és az egyénhez mért optimális teljesítmények eléréséhez.

A tanulók minden tevékenységét, teljesítményét az egyéni különbségek figyelembevételével, sokoldalúan ellenőrizni, értékelni szükséges, mert tudnunk kell, kitől mit és mikorra várhatunk el. Az ellenőrzés, értékelés a gyermek egész személyiségére irányul:

- a magatartására,
- a munkához, tanuláshoz való viszonyára (szorgalmára),
- a teljesítményére, képességei függvényében.

Az értékelésnek több célja is van:

- **Rangsort képezni** ezzel versenyhelyzetet teremteni
- **Motiválni** a tanulókat a jobb eredmények elérésére.
- **Visszajeleztet**. Az értékelésnek az is szerepe lehet a tanulási folyamatban, hogy visszajeleztet információt adjon arról, milyen a tanuló aktuális tudása, képessége. A visszajeleztet a tanár számára is kiemelkedő fontosságú, mivel lehetőséget ad a tanítási folyamat korrekciójára. A rendszeres visszajeleztet alapján módosítjuk, hogy mit és miként tanítunk, ami az egész folyamat eredményességét növeli.

Értékelés formái:

Számszerű értékelés:

- szóbeli felelet,
- írásbeli felelet (röpdolgozat),
 - o témazáró dolgozat,
 - o szintfelmérő dolgozat.
 - o egyéni szorgalmi feladat
- házi dolgozat
- önálló kiselőadás
- tanórai munka
- tantárgyi tanulmányi versenyen való eredményes részvétel
- beszámoló
- gyakorlati feladat
- házi feladat

Nem szám szerűsített:

- Szöveges értékelés: 1. osztályban és 2. osztályban félévente (szükség szerint negyedévente)

- **Osztálytermi visszajelzés.**(egyéni és csoportos) A visszajelzés értékelés módja, az osztályteremben, tanítás közben történik. A tanulók láthatják, hogy hogyan haladnak, a tanárnak a visszacsatolás is megtörténik. Az osztálytermi visszajelzés a tanulást kooperatívvá teszi.
- tanulói önértékelés

Az ellenőrzés, értékelés a nevelési-oktatási folyamatnak szerves része. Ez azt jelenti, hogy az ellenőrzésben és az értékelésben ugyanazoknak az elveknek kell érvényesülniük, mint a nevelés-oktatás folyamatának más területein. Figyelünk arra, hogy ne csak a szorosabb értelemben vett szaktudást és előrehaladást, hanem a gyermek valamennyi pedagógiai szempontból fontos tevékenységét és ezekben elért fejlődését értékeljük, osztályozzuk. Fejlődésük jellemző vonásait, élettani sajátosságait, valamint a közösségben elfoglalt helyüket is figyelembe vesszük. A tanulókkal tudatosítani szeretnénk, hogy az ellenőrzés természetes kísérője a tanulásnak, s arra szolgál, hogy megtudják, megfelelő ütemben, irányban haladnak-e az ismeretek elsajátításában. Az ismeretek számonkérésének tartalmát az általunk kidolgozott helyi tantervek évfolyamokra lebontott követelményei határozzák meg.

7.3.2. A tanulmányi munka értékelése

Célunk annak a megállapítása, hogy a tanuló hol tart az ismeretek elsajátításában, a képesség fejlődésben. Pedagógiai gyakorlatunkban általában a szóbeli és az írásbeli ellenőrzés egyensúlyára törekszünk. Természetesen a tantárgyak jellegéből adódóan vannak kivételek (testnevelés és más készségtárgyak, vagy az idegen nyelv, ahol a szóbeliségre helyeződik a hangsúly).

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- 9) Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében szöveges értékelést alkalmazunk.
- 10) Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel fejezzük ki, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul.
- 11) A második évfolyam második félévétől és a magasabb évfolyamokon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel értékeljük, félévkor és év végén osztályzatokkal minősítjük.
- 12) Hit- és erkölcstan/ Etika tantárgy előmenetelét 1.2. évfolyamon és 5.6.évfolyamon és felmenő rendszerben minden évfolyamon félévkor és év végén szöveges értékelést alkalmazunk.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: **jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).**

Jeles (5): ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz a tanuló, ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindazt alkalmazni is képes. Szóban és írásban szabatosan fogalmaz.

Jó (4): ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apróbb bizonytalanságai vannak, kisebb hibákat vét.

Közepes (3): ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. Többször is nevelői segítségre, javításra, kiegészítésre szorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, gyakorlati tevékenységében kissé bizonytalan, feleleteiben rövid mondatokat alkalmaz.

Elégséges (2): ha a tantervi követelménynek csak nevelői útbaigazításokkal, hiányosságokkal tesz eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártasságokkal rendelkezik. Csak egyszavas vagy tömondatos válaszokat ad, gyakorlati tevékenysége bizonytalan, képtelen önálló feladatvégzésre.

Elégtelen (1): ha a tantervi követelményeket nevelői útbaigazítással sem teljesíti. A magasabb évfolyamba lépés feltételeinek nem felel meg, gyakorlati tevékenysége segítséggel is eredménytelen.

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

Szöveges értékelés és minősítés formái:

Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig, valamint egyéb tantárgyak esetén szöveges értékelés alkalmazásakor:

Felzárkóztatásra szorul
Megfelelően teljesített
Jól teljesített
Kiválóan teljesített

- Nem felelt meg
- Felzárkóztatásra szorul
- Megfelelt
- Jól megfelelt
- Kiválóan megfelelt

Kiválóan teljesített / Kiválóan megfelelt

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól teljesített / Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelően teljesített / Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

Érdemjegyek és osztályzatok	
	Érdemjegyek és osztályzatok
A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél	jeles (5)
	jó (4)
	közepes (3)
	elégséges (2)
	elégtelen (1)
A tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél	példás (5)
	jó (4)
	változó (3)
	rossz (2)
A tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél	példás (5)
	jó (4)
	változó (3)
	hanyag (2)

Az iskola által alkalmazott szöveges értékelés és minősítés érdemjegyre és osztályzatra való átváltásának szabálya a táblázatban meghatározottak szerint a következő:

Szöveges értékelés és minősítés érdemjegyre és osztályzatra való átváltása	
kiválóan teljesített	jeles (5)
jól teljesített	jó (4)
megfelelően teljesített	közepes (3)
felzárkóztatásra szorul	elégséges (2)

- Nem felelt meg = elégtelen (1)
- Felzárkóztatásra szorul = elégséges (2)
- Megfelelően teljesített = közepes (3)
- Jól megfelelt teljesített = jó (4)
- Kiválóan megfelelt teljesített = jeles (5)

Tantárgyi dicséret

- Az intézmény azon tanulója, aki valamilyen tantárgyból országos versenyen helyezést ér el, vagy a tanév folyamán végig ötös érdemjeggyel rendelkezik a nevelő testület döntése alapján dicséretben részesül, ami a bizonyítványba bekerül.
„x tantárgyból a nevelőtestület döntése alapján dicséretben részesül”
- Időközi értékelésnél, valamint félévkor és év végén alsó tagozatban a legtöbb tallért gyűjtő tanuló adott osztályban igazgatói dicsérettel jutalmazunk.

7.3.3. A tanulók magatartás, szorgalom értékelésének formái, követelményei

Cél: a folyamatos tájékozódás és tájékoztatás, hogy a személyiségfejlődés folyamatában hol tart a tanuló, a gyermek segítése a fejlődésben.

A tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén illetve félévkor érdemjegyekkel illetve osztályzatokkal értékeli, azt az értesítőbe bejegyzzi, a tanítási évvégén a minősítés a bizonyítványba kerül.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg.

A tanulók **magatartásának** értékelésénél és minősítésénél a **példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

Iskolánkban a **magatartás** értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

c) **Változó (3)** az a tanuló, aki.

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki intője van.

d) **Rossz (2)** az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A tanuló szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén illetve félévkor érdemjegyekkel illetve osztályzatokkal értékeli, azt az értesítőbe bejegyzzi, a tanítási évvégén a minősítés a bizonyítványba kerül.

A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg.

A tanulók **szorgalmának** értékelésénél és minősítésénél az a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

Az iskolában a **szorgalom** értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

c) **Változó (3)** az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;

7.3.4. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

A tanulók tanítási órákon szóban, írásban és gyakorlati feladatok megoldásával is beszámoltathatók, feleltethetők. A tanuló az ismereteiről számot adhat órai munka, csoportmunka, csoportosan elvégzett feladatmegoldása során is.

Szóbeli feleletek formái lehetnek:

- önálló felelet az órára feladott tananyagból,
- kérdések alapján,
- témakörök szerint, stb.

Gyakorlati beszámoltatás lehet:

- készségi tárgyak esetén,
- adott gyakorlati feladat órai, otthoni elvégzése, egyéni vagy csoportos formában (pl. kísérlet, alkotás elkészítése).

Az írásbeli beszámoltatás formái:

- Írásbeli felelet
- Témazáró dolgozat

Írásbeli felelet előzetes bejelentés nélkül minden órán írathat a tanár egyes tanulókkal, vagy az egész osztállyal. Az írásbeli felelet témája az aznapi órára feladott tananyag.

Témazáró dolgozat nagyobb tananyagot felölelő dolgozat. Időpontját megírása előtt legalább egy héttel korábban közölni kell a tanulókkal. Az előre bejelentett írásbeli témazáró dolgozatot minden tanulónak meg kell írnia. Ha a tanuló a dolgozatírás napján indokoltan és igazoltan hiányzik a hiányzás megszűnését követő tanítási órán pótló dolgozatot köteles írni.

Javítási határidő

Az írásos tanulói munkák javításának határideje témazáró dolgozatnál két hét, röpdolgozatnál egy hét.

Az írásbeli beszámoltatás súlya

A témazáró összefoglaló jellegű teljesítmények nagyobb súllyal esnek latba. *Egy napon legfeljebb két tárgyból írathatunk témazáró dolgozatot.*

A témazáró dolgozat értékelése az alábbiak szerint történik:

90% - 100%	jeles
75% - 89%	jó
50% - 74%	közepes
30% - 49%	elégséges
0% - 29%	elégtelen

A félévi és év végi osztályozhatóság alapját a havi minimum egy jegy megléte képezi.

7.3.5. A tanuló továbbhaladásának feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

A tanuló továbbhaladásáról, ennek körülményeiről – személyre szabottan, a törvényi előírásoknak megfelelően - a nevelőtestület dönt.

Rendeletben meghatározott esetekben az iskola tanulmányok alatti vizsgát szervez a tanuló számára továbbhaladásának megállapítása céljából.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti és a pedagógus által meghatározott osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

8. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

- Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.
- A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
- A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.
- A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
 - A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
 - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
 - A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

9. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni felkészülés legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó **gyakorlás, készség- és képességfejlesztés**, valamint a tananyaghoz kapcsolódó **ismeretek megszilárdítása, alkalmazása, bővítése**.

- Legyenek differenciáltak a házi feladatok, melyek figyelembe veszik a tanulók egyéni képességeit.
- A házi feladatokat úgy adjuk, hogy az átlagos képességű tanuló esetén a tanulási idő ne haladja meg:
 - 1-2. osztályban: a napi egy órát,
 - 3-4. osztályban: a napi másfél órát,
 - 5-6. osztályban: a napi másfél órát,
 - 7-8. osztályban: a napi két órát.
- Írásbeli házi feladatot rendszeresen adunk magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv, német nemzetiségi nyelv és irodalom tantárgyakból, szükség szerint a többi tárgyból is.
- Hétfégre, tanítási szünetekre adott házi feladatok mennyisége ne haladja meg a szokásos mértéket.
- A feladatok elvégzését rendszeresen, minőségét alkalmanként ellenőrizzük.

10. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

10.1. Csoportbontások elvei:

Intézményünkben kis létszámú osztályokban folyik az oktatás, nevelés – ezért nem kell csoportot bontani - viszont a csoportbontás elvei érvényesülnek.

10.2. Egyéb (választható) foglalkozások szervezésének elvei

Tanulóink a kötelező tanórai foglalkozásokon történő részvétel mellett természetesen egyéb, választható (nem tanórai) foglalkozásokon is bővíthetik tudásukat.

Az egyéb foglalkozások szervezésének elvei a következők:

- Adjunk lehetőséget tanulóinknak személyiségük sokoldalú fejlesztésére.
- Elégítsük ki a tanulók speciális érdeklődését.
- Teljesíthessük a társadalomnak az iskolával szembeni elvárásait (főként a mikrokörnyezeti elvárásokat)
- Modern korunk tudományos vívmányait is nyomon követhessék tanulóink.
- Lehetőséget adjunk arra, hogy tanulóink megismerhessék nemzeti és európai hagyományainkat.
- Elégítsük ki a tanulók mozgásigényét.
- Tanulóink megmutathassák tehetségüket a kötelező tanórák keretein kívül is.
- A foglalkozások között szerepeljenek olyanok, melyek építenek az intézményhagyományaira.

Az egyéb, nem tanórai foglalkozásokat a következő szempontok és lehetőségek figyelembevételével szerveztük:

- milyen órakeretet engedélyez erre a törvény
- milyen személyi feltételei adottak a különböző foglalkozások indításának
- tanulóink körében milyen foglalkozások iránt mutatkozik érdeklődés
- a szülők körében milyen igények fogalmazódtak meg
- milyen tárgyi és épületbeli feltételei vannak a különböző foglalkozások indításának.

11. A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Magyarországon élő nemzetiségek kultúrájának ápolása kiemelt pedagógiai feladat. Helyi szinten a német nemzetiségek hagyományápolása, kultúrájuk, szokásaik átörökítése, valamint életmódjuk, szokásaik, értékeik és hagyományaik megismerése lényeges.

Eddigi pedagógiai munkánkat is végig követte ezen nemzetiségek megismerése. Hosszú időre visszatekintve folyik ez a munka gyermekek, szüleik és tanáraik együttes tevékenységével. A

multikulturális tartalmakat beépítjük tananyagainkba, több iskolai programunk is hozzájárul a német nemzetiségi és más kultúra megismeréséhez.

A 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben bevezetett új tantervben szerepel a német népismeret tantárgy is, aminek teljes tananyaga német nemzetiségi hon- és népismeret tartalomra épül. Továbbiakban a Német Pedagógiai Program informál.

Tanórán kívüli tevékenységek (Szervezés: külső partnereinkkel közösen.):

1-8. évfolyam: A nemzetiségi hagyományoknak megfelelően évente egy ünnepi rendezvényen való részvétel (Márton-nap), olyan tevékenységben való részvétel, amely helytörténeti ismereteket fejleszt a nemzetiségekhez kapcsolódóan (Nemzetiségi „Ki mit tud?”-).

12. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek:

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum adott év április-május hónap, tanévenkénti időzítéssel.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A fizikai aktivitás jellemzője az

- az egészséges testsúly,
- az állóképesség és az izomerő.

E képességek szintjének emelését az oktatásnak kell megoldania a megújított iskolai testneveléssel és sporttal. A jövőben az alapoknál – a 6-14 éveseknél – kell kezdeni. A fizikai képességek folyamatos, fokozatos teljesítésére nagyobb gondot kell fordítani. Tudatosítani kell a tanulóknak a mozgásos tevékenységek, a testnevelés és a sport preventív értékeit. El kell érni, még a kevésbé jó biológiai és testi adottságokat öröklő tanuló esetében is, hogy a sportolás iránti igényük, szeretetük olyan erős és szilárd legyen, hogy tanulmányaik befejezése után is a rendszeres sportolás állandó életmódelemük legyen.

	Az ellenőrzés területei	
Téma, fejezet	Tanfelügyelet	Pedagóguskompetenciák
Az iskolában folyó nevelő- oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	<p>A VEZETŐ pedagógiai- szakmai ellenőrzésének területeiből:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. A tanulás és tanítás stratégiai vezetése és operatív irányítása • 2. A változások stratégiai vezetése és operatív irányítása • 3. Önmaga stratégiai vezetése és operatív irányítása • 4. Mások stratégiai vezetése és operatív irányítása 	<ul style="list-style-type: none"> • 1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szakmai tudás • 2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók • 3. A nevelési folyamat támogatása • 4. A gyermek személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóknak a többi tanulóval

	Az ellenőrzés területei	
Téma, fejezet	Tanfelügyelet	Pedagóguskompetenciák
	<ul style="list-style-type: none"> 5. Az intézmény stratégiai vezetése és operatív irányítása <p>Az INTÉZMÉNY pedagógiai-szakmai ellenőrzésének területeiből:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Pedagógiai folyamatok 2. Személyiség és közösségfejlesztés 3. Eredmények 4. Belső kapcsolatok, együttműködés 5. Az intézmény külső kapcsolatai 6. A pedagógiai munka feltételei 7. A PP-ban megfogalmazott intézményi céloknak való megfelelés 	<p>együtt történő sikeres együttneveléséhez szükséges megfelelő módszertani felkészültség.</p> <ul style="list-style-type: none"> 5. A gyermekcsoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi – kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység. 6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése 7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás 8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

13. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

13.1. Egészségnevelési elvek

- A NAT szellemének megfelelő, az egész iskolát átható egészségnevelés szervezetfejlesztéssel érhető el.
- A szervezetfejlesztésben prioritást élvez a lelki egészségvédelem, a mentálhigiéné, melynek tartalma az egyéni és közösségi kapcsolatok erősebbé, fejlettebbé, magasabb szervezetségűvé tétele.
- Az egészségneveléssel összefüggő konkrét feladatok (káros szenvedélyek leküzdése, a helytelen életmód megváltoztatása, illetőleg pozitív és negatív életvezetési ismeretek és tevékenységek) az előző pontban megfogalmazottakkal, összefüggés-rendszerben mint okozatok, mint látható tevékenységek értelmeződnek.
- Az egészségterv iskolai programjának célcsoportjai:
 - A kapcsolatrendszerek formálására irányuló iskolai szintű egészségnevelés elsődleges célcsoportja a tantestület mint egység. Ezzel teremthető meg a lehetőség arra, hogy az egész iskolát átható szemléletmód alakuljon ki, a tantestület valamennyi tagja érintettnek, érdekeltnek és felelősnek érezze magát önmaga és a tanulók egészségének a megőrzésében, az egészségfejlesztésben.

- A tanulók mint célcsoport a szemléletmódból adódó tantárgyi lehetőségek kidolgozásán keresztül válnak a program aktív résztvevőivé. A már működő és/vagy újonnan kidolgozott tantárgyi programok rendelkezésre állnak.
- A szülők a tanárok és gyermekeik közvetítésével válnak az iskolai egészségnevelési program részesévé: egyrészt szülői értekezleten a program alapelveit ismerhetik meg, másrészt az alapelvek megvalósításához felhasznált tanórai eszközökről tájékozódhatnak a tanároktól és gyermekeiktől.

13.2. Környezeti nevelés alapelvei

- Legyen egész életen át tartó
- Intézményes és nem-intézményes formában
- Interdiszciplináris
- Lokális és globális
- Aktuális és jövőorientált
- Rendszerszemléletű
- Neveljen együttműködésre
- Neveljen problémamegoldásra
- Neveljen új értékrendszerre
- Legyen multikulturális
- A fenntarthatóság érdekében fejlessze a pedagógusok kompetenciáját
- Együttműködés civil szervezetekkel

13.3. Környezeti nevelési program

13.3.1. Törvényi háttér

Az Alkotmány környezetvédelemmel kapcsolatos paragrafusai:

- 18. § A Magyar Köztársaság elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.
- 70. § A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.

Környezet- és természetvédelmi jogszabályok:

Környezetvédelmi törvény: A törvény célként az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet elemeinek és folyamatainak védelme és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását fogalmazza meg.

Legfontosabb alapelvei: a megelőzés, az elővigyázatosság, a leghatékonyabb megoldás, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékozódás és a nyilvánosság. A törvény szerint „minden állampolgárnak joga van a környezeti ismeretek megszerzésére és ismereteinek fejlesztésére”. A nevelés állami és önkormányzati feladat. Legfontosabb dokumentumaként a NAT-ot, a Nemzeti Környezetvédelmi Programot (illetve annak részeként a Nemzeti Környezet-egészségügyi Akcióprogramot) említi.

Nemzeti Környezetvédelmi Program helyzetértékelése szerint: „A környezetvédelemben felmerülő problémák jelentős része vezethető vissza arra a tényre, hogy Magyarországon még nem megfelelő szintű a környezeti tudatosság foka. A lakosság ismeretei a környezetről, a környezetvédelemtől, annak megóvásáról hiányosak, és többnyire nem megfelelő színvonalúak.”. A társadalmi részvétel és tudatosság erősítésében kiemelkedő szerepe van a közoktatási, felsőoktatási és kulturális intézményekben folyó tevékenységnek.

A **Hulladékgazdálkodásról** szóló kimondja, hogy a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket oktatni kell, azok a Nemzeti Alaptanterv részét képezik. Ezeknek az ismereteknek az oktatásával és terjesztésével – az állami, önkormányzati intézmények és más szervezetek bevonásával, valamint

közszolgálati hírközlő szervek igénybevételével – elő kell segíteni, hogy a társadalom környezeti kultúrája növekedjen.

13.3.2. Környezeti nevelésünk legfontosabb céljai

- A tanulóink legyenek képesek a környezet értékeinek felismerésére.
- Alakuljon ki bennük ezen értékek megőrzésének igénye és képessége.
- Életvitelükben fontos szempontnak, erkölcsi alapelvnek tekintsék környezettudatos magatartást.

13.3.3. A környezeti nevelés szinterei

A környezeti nevelés permanens folyamat. Elkezdődik az iskolás kor előtt, és tart felnőtt korunkban is. Az iskolában folyó környezeti nevelés ennek a folyamatnak fontos része. A környezeti nevelés igazán hatékony akkor lehet, ha áthatja, szemléletével átjárja az iskolai élet minden színterét, tevékenységét – beleértve az iskola üzemeltetését, használatát is – a tanórától a szabadidős foglalkozásokig.

A környezeti nevelés jellegéből fakad, hogy nehezen nélkülözi a valóság természeti és humán környezet közvetlen megtapasztalását.

13.3.4. A környezeti nevelés módszerei

A környezeti nevelés egyrészt vállalkozik arra, hogy a természeti és társadalmi környezetről tényeket, ismereteket közvetítsen, segítse a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, fejlessze a környezettel szembeni tudatosságot. Másrészt érzések, benyomások, a rádöbbenés élménye által lehetővé teszi a természet teljességének, osztatlan, működő egységének megérzését, az ehhez kötődő érzelmek megélését, a környezet iránti érzékenység javulását, alapozza a környezet identitást.

A környezeti problémák helyi, lokális gondként mutatkoznak meg az elszenvedők számára, de összefüggéseikben, a bioszféra egységes volta következtében globálisak, az egész Földet érinthetik. Nem választható szét a lokalitás és a globalitás. Nem oldottunk meg semmit, ha közvetlen környezetünk problémájának kezelése során másutt, esetleg távolabb újabbakat hoztunk létre (például a szemét attól még van, hogy itt összegyűjtöttük és másutt leraktuk.)

A környezeti folyamatok történetiségét is érzékeltetnünk kell. Múltbeli cselekvések, döntések következményeivel kell szembesülnünk, ugyanakkor az aktuális problémákra adott válaszok, beavatkozások hatásai késleltetve, a jövőben jelentkeznek.

A gyermekek történeti időszemlélete fokozatosan alakul ki, ezért csak fokozatosan várható el, hogy cselekedeteiket a pillanatnyi érdekek helyett a felelősségvállalás motiválja.

13.3.5. A környezeti nevelés elvei

- A környezet értékeinek megismertetése.
- Globális és hazai környezeti gondjaink tudatosítása, a közöttük lévő összefüggések felismertetése.
- Ismerjék meg a modern életvitel, a gazdasági fejlődés pozitív és negatív következményeit.
- Annak felismertetése, hogy a környezet megóvása, a környezeti károk felszámolása érdekében az egyén cselekvésére és világméretű összefogásra egyaránt szükség van.
- Védett területeink, nemzeti parkjaink ismerete, megóvásuk fontossága.

13.3.6. Tevékenységeink

Az ismeretnyújtáson túl mindannyiunk feladata, hogy tanulóink számára a környezeti nevelést szolgáló tevékenységeket szervezzünk.

- Személyes tapasztalatok szerzése környezetünk értékeiről.
- Kapcsolódjanak be környezetünk értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

- (Takarítás, hulladékgyűjtés, takarékoskodás az energiával, a természeti erőforrásokkal, a természet élővilágának védelme.) Az értékek megőrzése, a takarékoság nemcsak gazdasági szempont, hanem etikai is.
- Szerezzenek gyakorlatot az ápoltt, rendezett környezet megteremtésében, megtartásában.
- A környezeti ártalmak megismerése (tapasztalása) és megelőzésére nevelés. A környezet megfigyelése során a tanulók képesek észrevenni az őszi falevél égetésének káros következményeit, a megjelenő parlagfű, az eltűnő zuzmó és énekesmadarak jelezte károkat.
- Fel kell készítenünk tanítványainkat arra, ha lehetőségük van választani, dönteni (vásárláskor, utazáskor), akkor a környezetkímélő terméket, technológiát részesítsék előnyben. A környezettel szemben tudatos termelő, vásárló és fogyasztási szokásokat az iskolás korban kialakuló attitűdökre építhetjük.

13.3.7. Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségei

Testnevelés

A tanulók:

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják az egészséges testi fejlődésüket;
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében;
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes;
- sajátítsák el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat (pl. méta, karikahajtás, gólyalábazás, zsákban futás);
- tudatosítsák általa az egészség és a környezet komplexitását.

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók (alsó tagozat):

- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges ember alkotta környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket);
- egy táj megismerésekor képesek legyenek kifejezni érzelmeiket, alkalmazva érzékeljék az anyanyelv gazdagságát, szépségét a szóbeli és írásbeli kommunikáció során.

A tanulók (felső tagozat):

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását, és mindezt tudják alkalmazni a természeti és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben;
- tudjanak disputát folytatni.

Történelem

A tanulók:

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet;
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására;
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete;
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Idegen nyelv

A tanulók:

- váljanak érzékeny a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével;
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra, és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit;

- ismerjék meg más népek ilyen irányú tevékenységeit, valamint az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit;
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni.

Matematika

A tanulók:

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják;
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával;
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni;
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait;
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására,
- legyenek képesek reális becslésekre;
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni.

Fizika

A tanulók:

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára;
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit;
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat;
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra;
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni;
- ismereteik birtokában, tetteik következményeit látó, távlatokban gondolkodó állampolgárrá váljanak.

Földrajz

A tanulók:

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről;
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit;
- ismerjék meg a világ globális problémáit;
- ismerjék meg és őrizzék a természeti és az ember alkotta táj szépségeit.

Biológia

A tanulók:

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit;
- ismerjék és szeressék a természeti ill. az épített környezetet;
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket;
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat;
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére;
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.

Kémia

A tanulók:

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel;
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására;
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére;

- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait.

Ének-zene

A tanulók:

- ismerjék fel a természeti ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék fel a természet zenei ábrázolásának módjait;
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban;
- tudják, hogy az élő ill. élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapokban egyaránt akusztikus élményt jelentenek.

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók:

- ismerjék fel a természeti ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit;
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére; tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira;
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát;
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni;
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően.

13.3.8. A kirándulások szervezésének feladatai:

1) Tanulmányi kirándulások

- A tanulmányi kirándulások tervezésénél törekszünk, hogy a tananyagok elmélyítését,
- kiegészítését új ismeretek szerzését tegyék lehetővé.
- A tanulmányi kirándulásokat a fenntartóval való egyeztetés után az adott osztály
- osztályfőnöki tanmenetében kell tervezni, a diákképviselőkkal az osztály szülői
- közösségével kell egyeztetni, jóváhagyatni a szervezést és a pontos célkitűzéseket.

2) Egyéb kirándulások esetén

- A kirándulás költségeit úgy kell megállapítani, hogy az a szülőket a legkisebb mértékben terhelje.
- A kirándulás várható költségeiről a szülőt szülőértekezleten szóban és írásban is kell tájékoztatni.
- A szülőtől írásos nyilatkozatot kell kérni a kirándulás költségeinek vállalásáról.
- A kiránduláshoz annyi kísérő nevelőt vagy szülőt kell biztosítani, amennyi a zavartalan lebonyolításhoz szükséges, de 15 tanulónként legalább egy főt.
- Gondoskodni kell az elsősegélynyújtáshoz szükséges felszerelésről is.

3) Osztálykirándulások

- Osztálykirándulások csak szabadidőben szervezhetőek.
- Az osztálykirándulás tervezetét és a szervezés, lebonyolítás menetét, az útvonal tervet írásban kell leadni az igazgatóhelyettesnek.
- A kirándulás lebonyolítása az igazgatói engedély megadása után történhet.

4) Autóbuszos szállítás

- Autóbusz rendelés csak hivatalosan, nyomon követhető, leellenőrizhető, szállítással foglalkozó cégtől történhet.
- A szállítással foglalkozó cégtől előzetesen nyilatkozatot kell kérni, arról hogy az autóbusz műszaki állapota megfelel a KRESZ és a vonatkozó törvények előírásainak.
- Autóbusz rendelés csak hivatalosan, nyomon követhető, leellenőrizhető, szállítással foglalkozó cégtől történhet.

- d. A szállítással foglalkozó cégtől előzetesen nyilatkozatot kell kérni, arról hogy az autóbusz műszaki állapota megfelel a KRESZ és a vonatkozó törvények előírásainak.
 - e. Autóbuszon csak annyi gyerek és felnőtt tartózkodhat, amennyit az autóbusz hivatalosan szállíthat.
 - f. Utazás közben az autóbuszon tanuló nem állhat.
- 5) Több napos utazás esetén, éjszaka a tanulók szállítása nem lehetséges, csak nappal. Így kell az útitervet, az útvonalat és az úti időt tervezni. A tanulmányi - belföldi és a külföldi iskolai-kirándulások esetén a köznevelési intézmény a tanulónak okozott kárért a kártérítési felelősség általános szabályai szerint felel, többnapos tanulmányi kirándulások - belföldi és külföldi kirándulások - esetében felelősségbiztosítást kell kötni a tanulókra.

6) Kirándulások szakmai tartalma:

Tanulmányi kirándulás és egyéb kirándulások tervezete, szervezése, lebonyolítása a szervező feladata.

Tartalom:

- A tanulmányi kirándulás útvonala
- A tanulmányi kirándulás célja
- Célközönség
- Szervezési feladatok
- A tanulmányi út programja
- A megvalósult tanulmányi út képekben
- A tanulmányi út értékelése (reflexió)
- Források

13.4. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Helyzetkép

Iskolánk Békés megye déli részén helyezkedik el. Az utóbbi évek jelentős fejlődése ellenére a település és a környező községek hátrányai igen jelentősek az ország fejlettebb régióihoz viszonyítva. Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott kistérséghez tartozik ez a térség, ahol az országos átlagot meghaladó a munkanélküliek aránya. Az itt élő családok nagy részénél a hátrányok halmozódását (pl. munkanélküliség, alacsony iskolázottság, szegénység, devianciák, betegség) figyelhetjük meg.

Az iskolával szemben évtizedek óta elvárás, hogy eszközeivel csökkentse a társadalmi különbségeket, biztosítson egyenlő esélyeket az egyének számára, hogy azok elérhessék a lehetőségeikhez mért legelőnyösebb társadalmi pozíciót. Az iskola feladata a személyiség sokoldalú fejlesztése, az esélyegyenlőség megteremtése révén az egyéni hátrányok csökkentése, a fiatal nemzedék társadalmi integrációjának elősegítése.

Az iskolánkban évek óta igen magas a hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermekek száma.

Nevelési programunkban és éves munkaterveinkben kiemelt feladatként fogalmazzuk meg a hátrányos helyzetű tanulók pedagógiai megsegítését, a hátrányok csökkentését célzó rendszer fejlesztését, tevékenységi körének szélesítését. A hátrányokat csökkentő pedagógiai tevékenység áthatja nevelő-oktató munkánk minden területét.

A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló iskolai tevékenységünknek fontos színtere az **integrációs- és képesség-kibontakoztató felkészítés (IPR)**, mely a 2004/2005-ös tanévtől eredményesen működik intézményünkben.

Az IPR rendszer bevezetésének valamint az IPR forrás felhasználásának eredményeként a pedagógusok szakmai kultúrája nagymértékben bővült, látókörük szélesedett, s az intézmény eszközellátottsága, felszereltsége jelentősen javult. Mindez nagyban segítette a hátránykompenzáló pedagógiai tevékenységet, a tanulók személyiségének sokoldalú, hatékonyabb fejlesztését. A pedagógiai és szociális megsegítés szélesebb kínálatából válogathatnak pedagógusaink.

Az IPR program bevezetésének és működtetésének eredményeként iskolánk eszközellátottsága, felszereltsége jelentősen javult az utóbbi évek során. A padok, székek, táblák, szekrények több osztályban kicserélésre kerültek. Fejlesztő eszközeink mennyisége, sokszínűsége jelentősen bővült. A hátrányos helyzetű tanulók minden évben eljutottak nagyobb városba, kulturális rendezvényre, különböző programokra. Minden nevelő részt vett IPR-hez kapcsolódó továbbképzéseken, mely hozzájárult pedagógiai kultúránk fejlődéséhez.

Eredmény, hogy egyre több hátrányos helyzetű gyermek vesz részt szakkörökön, iskolai rendezvényeken. A hátrányos helyzetű gyermekek szüleinek legalább 50%-a rendszeresen részt vesz iskolai programokon, ünnepeken. A háromoldalú találkozások alkalmával a szülők egyre inkább jelzik együttműködésüket, kéri a nevelők segítségét. Az utóbbi években csökkent a hátrányos helyzetű tanulók hiányzásának száma. A szülők nehéz körülményeik ellenére igyekeznek erőfeszítéseket tenni gyermekeik fejlődése érdekében, s ebben partnerként keresik az iskola segítségét.

A felmérések és beszélgetések alapján megállapítható, hogy a szülők szeretnék, ha gyermekük továbbtanulna, „piacképes” szakmát szerezne.

Tevékenységünk pozitív mutatója a 100%-os továbbtanulási arány. A visszajelzések szerint sajnos előfordul a választott iskola elhagyása (iskolaváltás), s néhány esetben a tanulmányok későbbi abbahagyása.

A jelenlegi helyzet indokolja, hogy az IPR rendszert tovább működtessük. Keressük a hátránykompenzáció lehetőségeit, programkínálatunkat, módszereinket tovább bővítjük.

Az IPR a pedagógiai tevékenységünk egészét áthatja. Emellett a hátrányos helyzetű, felzárkóztatásra szoruló tanulók számára többféle módon is biztosítjuk a fejlődés, felzárkózás lehetőségét. **Differenciált képességfejlesztést, fejlesztőpedagógus** által történő fejlesztést biztosítunk tanulóinknak. A lehetőségeinknek megfelelően és az igények szerint **szakköröket, iskolai és iskolán kívüli programokat** szervezünk. Iskolai szintű kirándulás keretében hátrányos helyzetű tanulóinkat évente legalább egy alkalommal eljuttatjuk nagyobb városba, kulturális rendezvényre. Az iskolán kívüli programok megvalósításához partnereink támogatását is kérjük, valamint pályázati forrásból is próbálunk anyagi fedezetet biztosítani. Arra törekszünk, hogy ezeken minél több hátrányos helyzetű tanuló vegyen részt. Igyekszünk a tanulók szüleit is bevonni programjainkba, ezáltal is erősítve az iskola és a szülői ház kapcsolatát.

A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók esetén, valamint szükség szerint, **egyéni fejlesztési terveket** készítünk. Az diagnosztikus mérésekhez és a szakértői bizottságok véleményéhez igazodóan készítjük el fejlesztési terveinket, végezzük a fejlesztéseket. (A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos tevékenységrendszerünk részletes kifejtése a 3.6. fejezetnél megtalálható.)

Az **Útravaló Ösztöndíjprogram** és az **Út a szakmaválasztáshoz program** segítségével hátrányos helyzetű tanulóink pályaválasztását, a tanulók családjait tudjuk támogatni.

Szükség szerint **szociális támogatást** kezdeményezünk a rászoruló tanulók számára.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a tanulók életét, fejlődését. Problémák észlelése esetén megtegyük a szükséges **intézkedéseket, jelzéseket**. Szükség esetén **szakember segítségét** kezdeményezzük. Együttműködünk a szociális és egészségügyi szféra szerveivel, dolgozóival.

A szakszolgálat által megállapított egyéni haladási ütemterv szerint haladó tanulók részére egyéni haladási ütemterv határozatot dolgozunk ki.

Célunk, hogy iskolánkban minden diák kapja meg azt a lehetőséget, hogy képességeihez mérten a lehető legjobban tudjon fejlődni. Ezáltal sikeresen boldoguljon a továbbtanulásban, pályaválasztásban. Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedéseinkkel ennek megvalósítására törekszünk. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és
- jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
- Fizika: égési sérülések, forrázás.
- Testnevelés: magasból esés.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

13.5. Hazafias és honvédelmi nevelés

13.5.1. Lázár Ervin Program

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt

felelőssége. A Kormány fenti határozata alapján a Lázár Ervin Program szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét. A 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozatnak megfelelően intézményünk tanulói részt vesznek a Lázár Ervin Programban.

13.6. Tantermen kívüli digitális munkarend járvány okozta és egyéb rendkívüli helyzetben

A tantestület kapcsolat tartásának módjai: telefon, online térben online kapcsolattartási formában

Az oktató-nevelő munka órarend szerűen történik, intézményi szinten egységes digitális platformon. Órarendet megtartva kerülnek fel a feldolgozandó tananyagok a határidő megjelölésével, a feldolgozást és megértést segítő csatornák ajánlásával.

A tanulók kommunikálhatnak az egyes pedagógusokkal (pl. a pedagógusok e-mail címének, más online elérhetőségeik megadásával, az oktatásban használt online felületek megjelölésével).

Első lépésként fontos a felmérés, az eszköz, internetes adatmennyiség, online rendszer a tanulók körében. Ellenőrzésre szorul, hogy az egyes osztályokban, illetve tanulóközösségekben működnek-e, és valamennyi érintett tanulót, illetve szülőt vagy gondviselőt eléri-e az online kapcsolattartási formákban.

A feladat mennyiségének reálisnak kell maradnia, amely a tanulók számára kiadásra kerül. Ezzel párhuzamosan, az értékelést is úgy kell megtervezni, hogy teljesíthető terhet rójon annak résztvevőire, ugyanakkor érthető, világos és reális és fejlődésre is inspiráló visszajelzést biztosítson.

Az értékelés módszerei szerint lehet:

- élő (valós idejű) beszámoltatás
- időben késleltetett beszámoltatás (amelyek támogatják a gyakorlást és a számonkérést)
- folyamatba ágyazott értékelés.

Lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy a tanuló **offline** oldjon meg feladatot, és annak digitális változatát (fényképét, hang- vagy videófelvételét) küldje be vagy töltsse fel egy előre megadott tárhelyre vagy felületre.

A pedagógiai értékelés kiegészülhet a tanulói **önértékelési lehetőségekkel**.

A pedagógiai értékelés célja vagy funkciója szerint három fő csoportba sorolják.

1. Ebben a helyzetben háttérbe szorul a tanulók tudásszintjét, témához (vagy tanuláshoz) való viszonyulását vagy motiváltsági szintjét megállapító **diagnosztikus** (helyzetfeltáró) értékelés szerepe. A folyamatba ágyazott diagnosztikus értékelés módszerei lehetnek például a mini-tesztek, kvízek, tudáspróbák.
2. A **szummatív** (összegző) értékelés adott témakör feldolgozásának, tanulási szakasznak vagy folyamatnak a végén annak átfogó értékelését jelenti: célja a tanuló teljesítményének viszonyítása a követelményekhez, ezáltal a tanulói teljesítmény minősítése. Ennek a minősítésnek az eredménye alakítja a félévi és az év végi osztályzatot. A szummatív értékelésre a távoktatásban is szükség van. A szummatív (összegző) értékelés egyik lehetséges módszere az online munka során összeállított **elektronikus portfólió**, amely a tanulók munkáit, feljegyzéseit, rögzített tapasztalatait és a pedagógus visszajelzéseit gyűjti össze. Szummatív értékelésre alkalmasak a fentiekben ismertetett módszerek közül a valós idejű tesztek (amennyiben meg lehet győződni arról, hogy a tanuló egyéni munkáját értékeli), vagy az időben késleltetett módszerek közül a beszámoltatás eszközei is.

3. A távoktatás során a **formatív** (fejlesztő, formáló, támogató, alakító-segítő) értékelés szerepe előtérbe kerül. A formatív értékelés olyan értékelési eljárás, amelynek célja, hogy megállapítsa a tanuló fejlődését, ehhez igazítva a tanulást, ahhoz képest értékel, hogy milyen tanulási úton képes elérni a tanuló a kitűzött (például a tanterv vagy a feladat által megállapított) célt. A formatív értékelés a fejlődés folyamatát állítja a középpontba, lehetőséget adva az egyéni fejlődési utak bejárására, és a tanulás folyamatos igazítására, korrigálására, alakítására. A formatív értékelés során a pedagógus két fő módon segítheti a tanulók előrelépését: a tanulók haladását, tudásszerzését, ismeret-elsajátítását, önálló kérdésfeltevését, vizsgálódását, tapasztalatszerzését és problémamegoldását megerősítő, támogató visszajelzésekkel, illetve a tanulókat „helyzetbe hozó”, a feladat megoldására, alkotó gondolkodásra képessé tevő visszajelzésekkel. A formatív értékelés szerepe azért is fontos a távoktatás során, mert a tanulás-tanítás folyamatában megszokott, a pedagógusok által jól dekódolt metakommunikatív jelzéseket az online munka során jellemzően nem lehet pontosan érzékelni. Ezért érdemes a pedagógiai folyamatokat eleve úgy tervezni, hogy abban a folyamatba ágyazott, formatív értékelésnek helye legyen. A formatív értékelésben a pedagógus munkáját segítik az önellenőrzést biztosító feladatok és tesztek, amelyek adaptív módon támogatják a tanuló előrehaladását, önálló tananyag-feldolgozását.

14. Záró rendelkezés

Az intézmény különleges vagy vészhelyzet esetén alkalmazza a 2011.évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 27§ 1. bekezdésében megfogalmazott digitális tanrendet. Ennek részletes szabályait a mindenkori Járványügyi Protokoll tartalmazza.

15. A Pedagógiai Program nyilvánossága

A pedagógiai program elolvasható az iskola honlapján:

www.almaskamaras.hu/

<https://altisk-akamaras.edu.hu>

A pedagógiai program egy-egy példánya megtekinthető:

- az iskola irattárában;
- a könyvtárban;
- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola igazgatójánál.

16. Mellékletek

16.1. Helyi tanterv 2012

16.1.1. Helyi tanterv I rész: 1-4. évfolyam

16.1.2. Helyi tanterv II rész: 5-8. évfolyam

16.1.3. Helyi tanterv III rész: Német Nemzetiségi Nyelvoktató Program

16.1.4. Helyi tanterv IV rész: enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára

16.1.5. Osztályozóvizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei 2012

16.2. Helyi tanterv 2020

16.2.1. Helyi tanterv I rész: 1-4. évfolyam

16.2.2. Helyi tanterv II rész: 5-8. évfolyam

16.2.3. Helyi tanterv III rész: Német Nemzetiségi Nyelvoktató Program

16.2.4. Helyi tanterv IV rész: enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK

A Károlyi Bernát Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola pedagógiai programja a szakmai munkaközösség, Intézményi tanács véleményének kikérésével, a szükséges egyeztetések lefolytatása után, az intézmény vezetőjének előterjesztésével, a tantestület elfogadó határozatával született meg.

Pedagógiai Program módosítása – 2022.04.04.

Károlyi Bernát Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola
5747 Almáskamarás, Szent István király utca 13.
Tel: 06 30/321-6629; email: altisk.almas@gmail.com

Károlyi Bernát Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola Pedagógiai Program módosításának elfogadása és jóváhagyása

A Pedagógiai Program módosításával kapcsolatban az Intézményi Tanács–véleményezési jogot gyakorolt, melynek tényét az Intézményi Tanács elnöke tanúsítja.

Almáskamarás, 2022. 04. 04.

Intézményi Tanács
elnöke

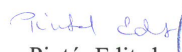
A Pedagógiai Program módosításával kapcsolatban a szakmai munkaközösség véleményezési jogot gyakorolt, melynek tényét a szakmai munkaközösség vezetője tanúsítja.

Almáskamarás, 2022. 04. 04.

szakmai munkaközösség
vezető

A Pedagógiai Program módosítását az intézmény vezetőjének előterjesztése után a nevelőtestület 2022.04.04-én elfogadta, az intézmény vezetője jóváhagyta. Az elfogadás és jóváhagyás tényét az intézményvezető az alábbiakban hitelesítő aláírásával tanúsítja.

Almáskamarás, 2022. 04. 04.

Pintér Edit sk.
intézményvezető

Jóváhagyom:

igen

nem

.....
Bánki András
tankerületi igazgató

Békéscsaba, 2022. ____ ____

Pedagógiai Program módosítása – 2022.08.29.

Károlyi Bernát Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola
5747 Almáskamarás, Szent István király utca 13.
Tel: 06 30/321-6629; email: altisk.almas@gmail.com

Károlyi Bernát Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola Pedagógiai Program módosításának elfogadása és jóváhagyása

A Pedagógiai Program módosításával kapcsolatban az Intézményi Tanács–véleményezési jogot gyakorolt, melynek tényét az Intézményi Tanács elnöke tanúsítja.

Almáskamarás, 2022. 08. 29.

Intézményi Tanács
elnöke

A Pedagógiai Program módosításával kapcsolatban a szakmai munkaközösség véleményezési jogot gyakorolt, melynek tényét a szakmai munkaközösség vezetője tanúsítja.

Almáskamarás, 2022. 08. 29.

szakmai munkaközösség
vezető

A Pedagógiai Program módosítását az intézmény vezetőjének előterjesztése után a nevelőtestület 2022.04.04-én elfogadta, az intézmény vezetője jóváhagyta. Az elfogadás és jóváhagyás tényét az intézményvezető az alábbiakban hitelesítő aláírásával tanúsítja.

Almáskamarás, 2022. 08. 29.

Pintér Edit sk.
intézményvezető

Jóváhagyom:

igen

nem

Bánki András
tankerületi igazgató

Békéscsaba, 2022. ____ ____